

Since 1893

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ URSUS
za rok 2016
SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MSSF**

(za okres od 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016r.)

Lublin, 21 marca 2017r.

SPIS TREŚCI

1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	3
3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
5. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	8
6. INFORMACJE OGÓLNE	9
7. SKŁAD GRUPY.....	9
8. SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ	10
9. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	11
10. PODSTAWA SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	11
11. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI	11
12. WALUTA POMIARU I WALUTA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	11
13. DOBROWOLNA ZMIANA ZASAD RACHUNKOWOŚCI	11
14. KOREKTA BŁĘDU.....	12
15. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE	12
16. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH.....	16
17. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI.....	17
18. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW OPERACYJNYCH.....	24
19. PRZYCHODY I KOSZTY	28
20. PODATEK DOCHODOWY	33
21. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS	37
22. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	37
23. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI	38
24. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	38
25. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	39
26. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONYCH DO SPRZEDAŻY	41
27. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE.....	41
28. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	43
29. POŁĄCZENIA JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH	46
30. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH WYCENIANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	46
31. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY ORAZ POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE (DŁUGOTERMINOWE I KRÓTKOTERMINOWE).....	46
32. ZAPASY.....	46

33. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI.....	48
34. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	48
35. KAPITAŁ ZAKŁADOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY	49
36. UDZIAŁY MNIEJSZOŚCI	51
37. REZERWY.....	52
38. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	52
39. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI	53
40. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (KRÓTKOTERMINOWE)	58
41. DOTACJE RZĄDOWE.....	58
42. ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI WARUNKOWE	59
43. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH.....	61
44. WYNAGRODZENIE WYŻSZEJ KADRY KIEROWNICZEJ GRUPY	62
45. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	62
46. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	68
47. INSTRUMENTY FINANSOWE	69
48. STRUKTURA ZATRUDNIENIA	72
49. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM.....	72

1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł.)

	Nota	okres zakończony 31.12.2016	okres zakończony 31.12.2015
		w tys. PLN	w tys. PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	18	284 404	324 427
Koszt własny sprzedaży	18	(232 077)	(255 412)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		52 327	69 015
Koszty sprzedaży	18	(31 802)	(32 097)
Koszty ogólnego zarządu	18	(25 665)	(21 377)
Pozostałe przychody operacyjne	18	3 127	1 076
Aktualizacja nieruchomości inwestycyjnych	18	2 596	2 592
Pozostałe koszty operacyjne	18	(3 228)	(3 106)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		(2 645)	16 103
Przychody finansowe	18	11 226	321
Koszty finansowe	18	(9 691)	(6 517)
Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych		17 891	
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		16 781	9 907
Podatek dochodowy	19	302	(2 188)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		17 083	7 719
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) za okres z działalności zaniechanej			
Zysk (strata) netto		17 083	7 719

Lublin, dn. 21.03.2017r.

2. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł.)

	Nota	okres zakończony 31.12.2016	okres zakończony 31.12.2015
Udział w innych dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych			
Podatek dochodowy dotyczący innych dochodów całkowitych			
Inne dochody całkowite netto		-	-
Całkowite dochody ogółem		17 083	7 719
Zysk netto przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		17 083	7 719
Akcjonariuszom mniejszościowym		-	(335)
		17 083	7 384
Całkowity dochód ogółem przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		17 083	7 719
Akcjonariuszom mniejszościowym		-	(335)
		17 083	7 384

Lublin, dn. 21.03.2017r.

3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł.)

AKTYWA	Nota	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
		w tys. PLN	w tys. PLN
Aktywa trwałe		120 355	112 359
Rzeczowe aktywa trwałe	23	82 961	83 460
Nieruchomości inwestycyjne	24	15 799	12 869
Wartość firmy	26	-	422
Pozostałe wartości niematerialne	25	17 394	12 532
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych			
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	19	4 165	2 952
Należności długoterminowe			
Pozostałe aktywa finansowe		36	125
Pozostałe aktywa (udziały)		-	-
Aktywa obrotowe		340 471	257 039
Zapasy	29	143 859	112 078
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	30	166 827	143 143
Należności z tytułu leasingu finansowego			
Pozostałe aktywa finansowe			
Bieżące aktywa podatkowe			
Pozostałe aktywa			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31	29 746	1 568
Należności z tytułu podatku dochodowego			219
Aktywa zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży		39	31
SUMA AKTYWÓW		460 826	369 398

Lublin, dn. 21.03.2017r.

PASYWA		Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
		w tys. PLN	w tys. PLN
Kapitał własny	32	140 054	122 163
Wyemitowany kapitał akcyjny		54 180	54 180
Nadwyżka ze sprzedaży akcji		57 343	57 342
Kapitał akcyjny w trakcie rejestracji			
Kapitały rezerwowe (kapitał z aktualizacji wyceny)		(4 374)	
Zyski zatrzymane	32	32 905	10 641
		140 054	122 163
Wielkości ujęte bezpośrednio w kapitale, związane z aktywami klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży			
Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		135 002	120 548
Kapitały przypadające akcjonariuszom mniejszościowym		5 052	1 615
Zobowiązania długoterminowe		33 962	36 173
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	36	10 569	17 492
Pozostałe zobowiązania finansowe	36	6 814	3 705
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych			
Rezerwa na podatek odroczone	34	7 064	6 859
Rezerwy długoterminowe	34	501	617
Przychody przyszłych okresów			
Pozostałe zobowiązania	37	9 014	7 500
Zobowiązania krótkoterminowe		286 810	211 062
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	37	180 699	74 274
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	36	99 971	130 535
Pozostałe zobowiązania finansowe	36	2 038	1 780
Bieżące zobowiązania podatkowe		652	
Rezerwy krótkoterminowe	34	2 886	3 022
Przychody przyszłych okresów		564	1 450
Pozostałe zobowiązania			
		286 810	211 062
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży			
Zobowiązania razem		320 772	247 235
SUMA PASYWÓW		460 826	369 398

Lublin, dn. 21.03.2017r.

4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł.)

	Nota	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) netto		17 083	7 719
Korekty o pozycje:		80 276	(56 617)
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności			
Zyski/ straty akcjonariuszy mniejszościowych			
Amortyzacja	18	8 742	6 860
Odsetki i dywidendy, netto		(22)	3 048
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		(15 245)	(96)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności		(26 237)	(33 615)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		(32 675)	(8 815)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań		140 355	(11 664)
Zmiana stanu rezerw		124	2 498
Zyski/ straty z tytułu różnic kursowych		(1)	415
Podatek dochodowy zapłacony			219
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		5 235	(15 662)
Pozostałe			195
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		97 359	(48 898)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		503	1 226
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		10 126	19 309
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych			
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych			
Sprzedaż aktywów finansowych			
Nabycie aktywów finansowych		1 658	13 072
Nabycie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych			
Dywidendy i odsetki otrzymane		262	45
Spłata udzielonych pożyczek		1 232	1 592
Udzielenie pożyczek		5 351	5 500
Pozostałe		(7 098)	(4)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(22 236)	(35 022)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji			32 279
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		2 661	3 305
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		42 569	147 338
Spłata pożyczek/kredytów		74 134	87 601
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej			
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom mniejszościowym			
Odsetki zapłacone, w tym		4 502	3 053
-aktywowane koszty finansowania zewnętrznego			
Pozostałe		6 449	(826)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(32 279)	84 832
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		42 844	912
Różnice kursowe netto			
Środki pieniężne na początek okresu		1 568	656
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	31	29 746	1 568

w tym: środki o ograniczonej możliwości dysponowania

70

70

Lublin, dn. 21.03.2017r.

5. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł.)

	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Kapitały rezerwowe (kapitał z aktualizacji wyceny)	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	41 180	38 894	-		17 487	2 285	99 846
zmiana zasad rachunkowości					(2 498)		(2 498)
Na dzień 1 stycznia 2015 roku po korekcie	41 180	38 894	-		17 487	2 285	97 348
wyceny metoda praw własności					(19)	421	-
Zysk lub (strata) roku					7 719	(335)	7 384
Emisja akcji	13 000						13 000
Koszty emisji akcji							-
Kapitał akcyjny w trakcie rejestracji							-
Kapitały rezerwowe (kapitał z aktualizacji wyceny)							-
Pozostałe kapitały rezerwowe					(14 565)	(2 371)	(14 017)
Podwyższenie kapitału akcyjnego							-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji		18 448					18 448
Rejestracja kapitału w KRS			-				-
Wypłata dywidendy					-		-
Podatek odroczone					-		-
Udział akcjonariuszy mniejszościowych							-
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	54 180	57 342	-	-	10 622		122 163
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	54 180	57 342	-		10 622	-	122 144
zmiana zasad rachunkowości							-
Na dzień 1 stycznia 2016 roku po korekcie	54 180	57 342	-		10 622	-	122 144
wyceny metoda praw własności							-
Zysk lub (strata) roku					17 083	-	17 083
Emisja akcji							-
Koszty emisji akcji							-
Kapitał akcyjny w trakcie rejestracji							-
Kapitały rezerwowe (kapitał z aktualizacji wyceny)				(4 374)			(4 374)
Pozostałe kapitały rezerwowe					149		149
Podwyższenie kapitału akcyjnego							-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji							-
Rejestracja kapitału w KRS			-				-
Wypłata dywidendy					-		-
Podatek odroczone					-		-
Udział akcjonariuszy mniejszościowych						5 052	5 052
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	54 180	57 342	-	(4 374)	27 705	5 052	140 054

Lublin, dn. 21.03.2017r.

Dodatkowe noty objaśniające

6. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa URSUS („Grupa”) składa się ze spółki dominującej URSUS SA (do dnia 31.05.2012r. POL-MOT Warfama S.A.) i jej spółek zależnych URSUS ZACHÓD Sp. z o.o., URSUS BUS S.A., OBR MOTO Lublin Sp. z o.o. Na dzień 31.12.2016r. Spółka Bioenergia Invest S.A. (w Grupie do 29 grudnia 2016r.) nie wchodzi w skład Grupy Kapitałowej, natomiast wyniki Spółki podlegają konsolidacji w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej URSUS za 2016 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2015 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku.

URSUS SA („Spółka dominująca”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 24 czerwca 1997 roku. Siedziba Spółki dominującej mieści się w Lublinie przy ul. Frezerów 7.

Spółka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 13785

Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON 510481080 oraz numer NIP: 739-23-88-088.

Czas trwania Spółki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki dominującej jest:

- produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa.

7. Skład Grupy

W skład Grupy na 31.12.2016 wchodziły URSUS SA oraz następujące spółki zależne:

	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Wartość bilansowa udziałów
1.	URSUS ZACHÓD Sp. z o.o.	Koszalin	sprzedaż ciągników i maszyn rolniczych	51	51	2
2.	URSUS BUS S.A.	Lublin	produkcja autobusów	60	60	60
3.	Ursus Sp. z o.o.	Lublin	prod. maszyn dla rolnictwa	100	100	5

Na dzień 31.12.2016 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadanych przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Spółki dominującej w kapitałach tej jednostki.

W dniu 29 grudnia 2016 r. Emitent zawarł z turecką spółką Biosaf Temiz Kaynakli Yenilenebilir Enerji Limited Şirketi (Clean Energy & Renewable Sources LTD.) z siedzibą w Stambule umowę sprzedaży 100% akcji spółki zależnej od Emitenta - Bioenergia Invest S.A. Na podstawie powyższej umowy Emitent dokonał sprzedaży 11.018.000 akcji zwykłych na okaziciela Spółki Bioenergia Invest S.A., stanowiących 100% kapitału zakładowego Bioenergia Invest S.A., w cenie jednostkowej 2,00 zł za 1 akcję, tj. za łączną cenę 22.036.000,00 zł. Szczegółowe informacje o ww. umowie zostały zawarte w pkt. 11 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej URSUS za rok 2016.

Na dzień 31.12.2016 URSUS S.A. nie posiada akcji spółki Bioenergia Invest S.A. w Warszawie.

W dniu 28 stycznia 2016 r. Spółka zawarła z Panią Edytą Lewandowską umowę sprzedaży udziałów w spółce URSUS sp. z o.o., na podstawie której dokonał sprzedaży 50 udziałów w spółce URSUS sp. z o.o. o wartości nominalnej 100 zł, stanowiących 100% udziałów w kapitale ww. spółki, za łączną cenę 5.000 zł. Zgodnie z zawartą umową, własność udziałów przeszła na kupującego w dniu zawarcia powyższej umowy. Po dokonaniu zakupu Przez Panią Edytę Lewandowską, nazwa Spółki została zmieniona na LZM3 Sp. z o.o.

W dniu 18 lutego 2016 r. Spółka URSUS S.A. powołała spółkę URSUS sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie, w której objęła 100% udziałów. W dniu 5 kwietnia 2016 r. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr KRS 0000610381. Głównym przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż hurtowa maszyn i urządzeń rolniczych.

W dniu 9 września 2016 r. spółka zależna URSUS BUS S.A. została współnikiem nowo powołanej spółki Nowe Technologie Przemysłowe sp. z o.o. siedzibą w Lublinie, w której objęła 20% udziałów. Pozostałymi współnikami ww. spółki są: Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Politechnika Lubelska, MPK-Lublin sp. z o.o. oraz spółka XDISC S.A. Przedmiotem działalności spółki Nowe Technologie Przemysłowe sp. z o.o. są badania naukowe i prace rozwojowe

W roku 2016 nie zaistniała utrata kontroli nad spółkami zależnymi.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w oparciu o MSR 8 pkt 8, który zezwala na odstąpienie od zasad zawartych w MSSF w sytuacji, gdy skutek odstąpienia od ich zastosowania nie jest istotny, nie objęto konsolidacją Ursus sp. z o.o.

Wielkości uzasadniające wyłączenie spółki z konsolidacji (w tys. zł):

	<u>Spółka 3</u>
Suma bilansowa na 31.12.2016	5
Udział procentowy w sumie bilansowej jednostki dominującej (w %)	0
Przychody za okres 01.01.2016-31.12.2016	0
Udział procentowy w przychodach jednostki dominującej (w %)	0
Aktywa netto na 31.12.2016	5
Wynik finansowy za okres 01.01.2016-31.12.2016	0

Kapitał akcyjny URSUS S.A na dzień 31.12.2016 r. kapitał akcyjny Spółki wynosił 54.180.000 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda i dzielił się na 39.180.000 szt. akcji zdematerializowanych i 15 000 000 akcji posiadających formę dokumentu.

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów są następujące podmioty:

Nazwa podmiotu	Ilość akcji (szt.)	% udział w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział w ogólnej liczbie głosów
POL – MOT HOLDING S.A. z siedzibą w Warszawie i spółki zależne	24 629 000	45,46%	24 629 000	45,46%
Pozostali	29 551 000	54,54%	29 551 000	54,54%
Razem:	54 180 000	100,00%	54 180 000	100,00%

Źródło: Zarząd Emitenta

8. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

W skład Zarządu Spółki dominującej na dzień 31.12.2016 roku wchodził:

Karol Zarajczyk – Prezes Zarządu od 05.11.2013 r.
 Monika Koško – Wiceprezes Zarządu od 17.10.2016 r.
 Abdullah Akkus – Członek Zarządu od 01.03.2014 r.
 Jan Wielgus – Członek Zarządu od 30.06.2008 r.
 Wojciech Zachorowski – Członek Zarządu od 01.07.2011 r.
 Marek Włodarczyk – Członek Zarządu od 15.01.2015 r.,

Z dniem 14 stycznia 2015 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o przyjęciu rezygnacji Pana Tadeusza Ustyniuka i odwołaniu go z funkcji Członka Zarządu.

Jednocześnie Rada Nadzorcza podjęła uchwałę, w której powierzyła tę funkcję Panu Markowi Włodarczykowi powołując go z dniem 15 stycznia 2015 r. na Członka Zarządu URSUS S.A.

8 stycznia 2016 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o odwołaniu z dniem 31 stycznia 2016 r. Pana Wojciecha Zachorowskiego z funkcji Członka Zarządu URSUS S.A. (uchwała nr 160/2016). Przyczyną odwołania było desygnowanie Pana Wojciecha Zachorowskiego na inne odpowiedzialne stanowisko w grupie kapitałowej POL-MOT Holding.

17 października 2016r. Rada Nadzorcza uchwałą nr 194/2016 postanowiła powołać z dniem 17 października 2016r. Panią Monikę Koško do pełnienia funkcji Członka/Wiceprezesa Zarządu URSUS S.A.

W skład Rady Nadzorczej na dzień 31.12.2016 roku wchodził :

Andrzej Zarajczyk – Przewodniczący Rady Nadzorczej
 Henryk Goryszewski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
 Zbigniew Janas - Członek Rady Nadzorczej
 Zbigniew Nita – Członek Rady Nadzorczej
 Stanisław Służalek - Członek Rady Nadzorczej
 Michał Szwonder - Członek Rady Nadzorczej

9. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 21.03.2017 roku. Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego do publikacji, nie istnieje możliwość dokonywania jakichkolwiek zmian w księgach rachunkowych oraz w samym sprawozdaniu finansowym. Jeżeli po sporządzeniu sprawozdania finansowego jednostki otrzymają informacje o zdarzeniach, które mają istotny wpływ na to sprawozdanie, to skutki tych zdarzeń Grupa ujmie w księgach tego roku obrotowego, w którym je otrzymała.

10. Podstawa sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, które zostały przeszacowane z dniem 01.01.2005 roku do wartości godziwej. Nieruchomości inwestycyjne oraz pochodne instrumentów finansowych są wyceniane według wartości godziwej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN .

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółkę.

11. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”). Spółka dominująca prowadzi swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”)

12. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

13. Dobrowolna zmiana zasad rachunkowości

W 2015 roku Spółka dominująca dokonała zmiany polityki rachunkowości w zakresie liczenia rezerw pracowniczych. Zmieniony został model liczenia rezerwy. W wyniku zmiany rezerwa na urlopy pracowników została obliczona jako iloraz średniego wynagrodzenia oraz liczby (w dniach) nie wykorzystanych urlopów na dzień bilansowy wszystkich pracowników tj. Zarządu, pracowników administracyjnych, oraz pracowników produkcyjnych. Rezerwa została skalkulowana przez aktuariusza. W wyniku zmiany polityki rachunkowości Spółka zawiązała dodatkową rezerwę w kwocie 2.498 tys. ujmując ją do 2014 roku

Wpływ dobrowolnych zmian wprowadzonych w zasadach rachunkowości

Zapewnienie porównywalności				
Lp	Opis	SF 2014 zatwierdzone	Korekty	SF 2014 porównywalne
	Korekta kosztów wynikających z zawiązania rezerwy			
1.	BILANS			
1.1	Rezerwy (pracownicze)	958	2 498	3 456
1.2	Zysk (strata) 2014	14 924	-2 498	12 426
1.3	Kapitał własny	100 445	-2 498	97 947

14. Korekta błędu

W roku 2016 Grupa nie dokonywała korekty błędu.

15. Nowe standardy i interpretacje.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2016 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku, z wyjątkiem zmian opisanych poniżej. Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego, chyba że standard lub interpretacja zakładały wyłącznie prospektywne zastosowanie.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Zmiany wynikające ze zmian MSSF

▪ Zmiany wynikające ze zmian MSSF

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2016 roku:

- Zmiany w MSSF 11 *Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach*
- Zmiany w MSR 16 i MSR 38 *Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji*
- Zmiany w MSR 16 i MSR 41 *Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne*
- Zmiany w MSR 27: *Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych*
- Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: *Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji*
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2012-2014*)
- Zmiany w MSR 1: *Inicjatywa w sprawie ujawnień*

Ich zastosowanie nie miało wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Grupy, a skutkowało jedynie zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii.

Główne konsekwencje zastosowania nowych regulacji:

- Zmiany w MSSF 11 *Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach*

Zmiany w MSSF 11 zostały opublikowane w dniu 6 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Celem zmian jest przedstawienie szczegółowych wytycznych wyjaśniających sposób ujęcia transakcji nabycia udziałów we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcie. Zmiany wymagają, aby stosować zasady identyczne do tych, które stosowane są w przypadku połączeń jednostek.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSR 16 i MSR 38 *Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji*

Zmiany w MSSF 16 *Rzeczowe aktywa trwałe* i MSR 38 *Wartości niematerialne* zostały opublikowane w dniu 12 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana stanowi dodatkowe wyjaśnienia w stosunku do dozwolonych do stosowania metod amortyzacji. Celem

zmian jest wskazanie, że metoda naliczania umorzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oparta na przychodach nie jest właściwa, jednak w przypadku wartości niematerialnych metoda ta może być zastosowana w określonych okolicznościach.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSR 16 i MSR 41 *Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne*

Zmiany w MSSF 16 i 41 zostały opublikowane w dniu 30 czerwca 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana ta wskazuje, że rośliny produkcyjne powinny być ujmowane w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe w zakresie MSR 16. W związku z powyższym rośliny produkcyjne należy rozpatrywać poprzez pryzmat MSR 16, zamiast MSR 41. Produkty rolne wytwarzane przez rośliny produkcyjne nadal podlegają pod zakres MSR 41.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSR 27: *Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych*

Zmiany w MSR 27 zostały opublikowane w dniu 12 sierpnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany przywracają w MSSF opcję ujmowania w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone za pomocą metody praw własności. W przypadku wyboru tej metody należy ją stosować dla każdej inwestycji w ramach danej kategorii.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: *Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji*

Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie rachunkowości jednostek inwestycyjnych.

Grupa zastosowała te zmiany z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu – tj. 1 stycznia 2016 roku.

Zastosowanie zmienionych standardów nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2012-2014*)

W dniu 25 września 2014 r. w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 4 standardów:

- MSSF 5 *Aktywa przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana*, w zakresie przeklasyfikowania aktywów lub grupy do zbycia z „przeznaczonych do sprzedaży” do „posiadanych w celu przekazania właścicielom” i odwrotnie,

- MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnienia*, m.in. w zakresie zastosowania zmian do MSSF 7 odnośnie kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych do śródrocznych skróconych sprawozdań finansowych,

- MSR 19 *Świadczenia pracownicze*, w zakresie waluty „obligacji korporacyjnych wysokiej jakości” wykorzystywanych do ustalenia stopy dyskonta,

- MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, w zakresie doprecyzowania, w jaki sposób wskazać, że ujawnienia wymagane przez par. 16A MSR 34 zostały zamieszczone w innym miejscu raportu śródrocznego.

Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później. Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, z wyjątkiem poprawki do MSR 34, która może skutkować dodatkowymi ujawnieniami w śródrocznych sprawozdaniach finansowych Grupy.

- Zmiany w MSR 1: *Inicjatywa w sprawie ujawnień*

W dniu 18 grudnia 2014 roku w ramach dużej inicjatywy mającej na celu poprawę prezentacji i ujawnień w raportach finansowych opublikowano zmiany do MSR 1. Zmiany te mają służyć dalszemu zachęcaniu jednostek do stosowania profesjonalnego osądu w określaniu jakie informacje ujawnić w ich sprawozdaniach finansowych. Przykładowo, zmiany doprecyzowują, że istotność dotyczy całości sprawozdań finansowych oraz, że zawarcie nieistotnych informacji może zredukować użyteczność ujawnień *stricte* finansowych. Ponadto, zmiany doprecyzowują, że jednostki powinny stosować profesjonalny osąd przy określaniu w jakim miejscu i w jakiej kolejności prezentować informacje przy ujawnianiu informacji finansowych.

Opublikowanym zmianom towarzyszą też zmiany w MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*, który zwiększa wymogi ujawnień odnośnie przepływów z działalności finansowej oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jednostki (szczegóły poniżej).

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany wprowadzone samodzielnie przez Grupę**

Grupa nie dokonała korekty prezentacyjnej danych porównywalnych 2015 rok i/lub na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Standardy nieobowiązujące (Nowe standardy i interpretacje)

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- *MSSF 9 Instrumenty finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednolicenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- *MSSF 14 Regulatory Deferral Accounts*

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Grupa zastosuje nowy standard nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

Zastosowanie nowego standardu nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- *MSSF 15 Przychody z umów z klientami*

Nowy ujednolicony standard został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku (pierwotnie 2017 roku) lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności, w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związanych z nimi interpretacjach. W dniu 11 września 2015 roku Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości opublikowała projekt zmian w przyjętym standardzie odraczający o rok datę wejścia w życie tego standardu.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- *MSSF 16 Leasing*

Nowy standard został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcą wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- *Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem*

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Grupa zastosuje zmiany w standardach nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Aktualnie Komisja Europejska postanowiła odroczyć formalną procedurę zatwierdzenia standardu.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

- *Zmiany w MSR 12: Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat.*

Zmiany w MSR 12 zostały opublikowane w dniu 19 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczących dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSR 7: *Inicjatywa w sprawie ujawnień*

Zmiany w MSR 7 zostały opublikowane w dniu 29 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Celem zmian było zwiększenie zakresu informacji przekazywanej odbiorcom sprawozdania finansowego w zakresie działalności finansowej jednostki poprzez dodatkowe ujawniania zmian wartości bilansowej zobowiązań związanych z finansowaniem działalności jednostki.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, poza zmianą zakresu ujawnień prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

- Doprecyzowanie zapisów MSSF 15: *Przychody z umów z klientami*

Doprecyzowanie zapisów MSSF 15 zostało opublikowane w dniu 12 kwietnia 2016 roku i ma ono zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później (zgodnie z datą rozpoczęcia obowiązywania całego standardu). Celem zmian w standardzie było wyjaśnienie wątpliwości pojawiających się w trakcie analiz przedwdrożeniowych odnośnie: identyfikacji zobowiązania do spełnienia świadczenia (performance obligation), wytycznych stosowania standardu w kwestii identyfikacji zleceniodawcy/agenta oraz przychodów z licencji dotyczących własności intelektualnej, czy wreszcie okresy przejściowego przy pierwszym zastosowaniu nowego standardu.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSSF 2: *Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji*

Zmiany w MSSF 2 zostały opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku i mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Celem zmian w standardzie było doprecyzowanie sposobu ujmowania niektórych rodzajów transakcji płatności na bazie akcji.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSSF 4: *Zastosowanie MSSF 9 "Instrumenty finansowe" w MSSF 4 "Umowy ubezpieczeniowe"* opublikowane w dniu 12 września 2016 roku.

Mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2014-2016*)

W dniu 8 grudnia 2016 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 3 standardów:

- MSSF 1 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, w zakresie usunięcia kilku zwolnień przewidzianych w tym standardzie, które nie mają już zastosowania,

- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach*, w zakresie doprecyzowania wymogów odnośnie ujawnień informacji na temat udziałów niezależnie od tego czy są one traktowane jako przeznaczone do sprzedaży, przekazania w formie dywidendy i działalność zaniechana, czy też nie ,

- MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*, w zakresie momentu, w którym jednostki o charakterze inwestycyjnym (np. venture capital) mogą zdecydować o wyborze sposobu wyceny udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej, a nie metodą praw własności.

Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. (niektóre już dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r.) lub później.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe*

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie w jaki sposób określić datę transakcji dla celów ustalenia właściwego kursu (do przeliczeń) transakcji zawartej w walucie obcej w sytuacji, gdy jednostka płaci lub otrzymuje zaliczkę w walucie obcej.

Grupa zastosuje nową interpretację od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowej interpretacji. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowej interpretacji.

- Zmiana w MSR 40 *Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych*

Zmiana w MSR 40 została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Jej celem jest doprecyzowanie, że przeniesienie nieruchomości z lub do nieruchomości inwestycyjnych może nastąpić wtedy, i tylko wtedy, gdy nastąpiła zamiana sposobu użytkowania nieruchomości.

Grupa zastosuje zmieniony standard od 1 stycznia 2018 roku.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez UE:

- MSSF 14 *Regulatory Deferral Accounts* opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku,
- MSSF 16 *Leasing* opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku,
- Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: *Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* opublikowane w dniu 11 września 2014 roku,
- Zmiany w MSR 12: *Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat* opublikowane w dniu 19 stycznia 2016 roku,
- Zmiany w MSR 7: *Inicjatywa w sprawie ujawnień* opublikowane w dniu 29 stycznia 2016 roku,
- Doprecyzowanie zapisów MSSF 15: *Przychody z umów z klientami* opublikowane w dniu 12 kwietnia 2016 roku,
- Zmiany w MSSF 2: *Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji* opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku,
- Zmiany w MSSF 4: *Zastosowanie MSSF 9 "Instrumenty finansowe" w MSSF 4 "Umowy ubezpieczeniowe"* opublikowane w dniu 12 września 2016 roku,
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2014-2016*) opublikowane w dniu 8 grudnia 2016 roku,
- KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe*, opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku,
- Zmiana w MSR 40 *Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych*, opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku.

16. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Profesjonalny osąd

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Niepewność szacunków

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Grupy dominującej dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenione w sposób precyzyjny. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na 31 grudnia 2014 roku mogą zostać w przyszłości zmienione. Główne szacunki zostały opisane w następujących notach:

Nota		Rodzaj ujawnionej informacji
32	Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych	Ryzyko niespłacenia należności
19	Podatek dochodowy	Założenie wykorzystania różnic przejściowych pomiędzy wartością bilansową i podatkową w przyszłości.
37	Świadczenia pracownicze	Stopy dyskontowe – 2,8% , wskaźnik rotacji pracowników -

		wysoki, przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń – 0,5% rocznie
39	Wartość godziwa instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów finansowych	Wycena w wartości rynkowej zawartych umów leasingu
24	Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych	Okres ekonomicznej użyteczności oraz metodę amortyzacji aktywów weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku finansowego.

17. Istotne zasady rachunkowości

16.1. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Nie wystąpił.

16.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji:

- przychodów ze sprzedaży; jeżeli dotyczą należności z tytułu dostaw i usług,
- kosztu własnego sprzedaży; jeżeli dotyczą zobowiązań z tytułu dostaw i usług
- przychodów (kosztów) finansowych w przypadku pozostałych pozycji aktywów lub pasywów

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

16.3. Przyjęte kursy do wyceny bilansowej

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	31.12.2016	31.12.2015
USD	4,1793	3,9011
EURO	4,4240	4,2615

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie

	31.12.2016	31.12.2015
USD	3,9680	3,7928
EURO	4,3757	4,1848

16.4. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania oraz powiększoną o koszty finansowania zewnętrznego do momentu oddania środka trwałego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Spółka dominująca dokonała wyceny części środków trwałych według wartości godziwej i uznała tę wartość za zakładany koszt na dzień 1.01.2005 r., który jest dniem przejścia na stosowanie MSSF. Wartość godziwa środków trwałych nabytych przed 1.01.2005 r. (dniem przejścia na MSSF) ustalona została na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych. Cenę nabycia środków trwałych nabytych po tym dniu, uważa się za ich wartość godziwą.

Istotne części zamienne i serwisowe ujmowane jako rzeczowe aktywa trwałe są amortyzowane zgodnie z przewidywanym okresem użytkowania, ale nie dłuższym niż okres użytkowania środków trwałych, które serwisują.

Wydatki poniesione na remonty, które nie powodują ulepszenia lub przedłużenia okresu użytkowania środka trwałego są ujmowane jako koszty w momencie ich poniesienia. W przeciwnym wypadku są kapitalizowane.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	–20-40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	–2-14 lat
Komputery	- 3 lata
Środki transportu	–2-7 lat

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego.

16.5. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia po oddaniu środka trwałego do używania.

16.6. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt zastąpienia części nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Spółkę grupy staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowy majątek trwały* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie. Gdy Grupa kończy budowę lub wytworzenie nieruchomości inwestycyjnej, różnicę między ustaloną na ten dzień wartością godziwą tej nieruchomości a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie.

16.7. Leasing i prawo wieczystego użytkowania gruntu

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupy grupy zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat. Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania środka trwałego.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów wykazywane jest w rzeczowych aktywach trwałych według wartości historycznej bądź w nieruchomościach inwestycyjnych według wartości godziwej i nie podlega amortyzacji.

16.8. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zaliczane są: koszty prac rozwojowych, oprogramowanie komputerowe, licencje, certyfikaty bezpieczeństwa i znaki towarowe. W 2011 roku spółka dominująca nabyła znak towarowy URSUS. Ponieważ nie można oszacować okresu ekonomicznego wykorzystania znaku towarowego spółka nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych.

Koszty prac badawczych ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym są ponoszone. Koszty prac rozwojowych spełniające kryteria ich kapitalizacji, opisane poniżej, podobnie jak inne wartości niematerialne wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowane umorzenie.

Kryteria kapitalizacji:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Między innymi jednostka gospodarcza powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez jednostkę – użyteczność składnika wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Amortyzacja naliczana jest metoda liniową, według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi:

- koszty prac rozwojowych 3-5 lat,
- dla licencji i oprogramowania komputerowego 3 lata.

16.9. Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

16.10. Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie aktywa finansowego u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Aktywa finansowe Grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Podstawę dokonania klasyfikacji stanowi cel nabycia aktywów finansowych oraz ich charakter. Grupa określa klasyfikację swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

16.11. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. Początkowa wycena powiększana jest o koszty transakcji z wyjątkiem aktywów finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne ewentualnego zbycia składnika aktywów nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to aktywo finansowe wynika.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych). W przypadku instrumentów zaliczonych do dostępnych do sprzedaży, przy ustalaniu, czy nastąpiła utrata wartości, bierze się pod uwagę między innymi znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej kosztu.

16.12. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy aktywów: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu jeżeli nabyty został w celu

sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej.

W Grupie do tej kategorii należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) oraz instrumenty dłużne lub kapitałowe, które zostały nabyte w celu ich odsprzedaży w krótkim terminie.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,

samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,

instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone w zysk/stratę netto (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest wydzielony).

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w analogiczny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne.

Aktywa zaliczone do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się stosując notowania giełdowe, a w przypadku ich braku odpowiednie techniki wyceny, które obejmują: wykorzystanie cen niedawno zawartych transakcji lub cen ofertowych, porównanie do podobnych instrumentów, modele wyceny opcji. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

16.13. Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. W zależności od ich terminu wymagalności zalicza się je do aktywów trwałych (aktywa wymagalne w terminie powyżej 1 roku od dnia sprawozdawczego) lub obrotowych (aktywa wymagalne w terminie do 1 roku od dnia sprawozdawczego). Pożyczki i należności są wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu. Do grupy tej Grupa zalicza głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne jak również pożyczki i nabyte, nienotowane instrumenty dłużne, niezliczone do pozostałych kategorii aktywów finansowych.

16.14. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie zapadalności, co do których Spółka posiada zamiar i możliwość utrzymywania do upływu zapadalności. Spółka zalicza do tej kategorii wyłącznie notowane instrumenty dłużne o ile nie zostały uprzednio zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy lub do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

16.15. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe, inne niż instrumenty pochodne, wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do aktywów dostępnych do sprzedaży Grupa zalicza głównie instrumenty dłużne nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar krótkiego ich utrzymywania w Grupie. Ponadto Grupa kwalifikuje do tej kategorii inwestycje kapitałowe nie objęte obowiązkiem konsolidacji.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od dnia bilansowego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w kapitale własnym.

16.16. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są to zobowiązania, które: zostały zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których można potwierdzić generowanie krótkoterminowych zysków lub też stanowią instrumenty pochodne.

W Grupie do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) o ujemnej wartości godziwej. Zobowiązania zaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje.

16.17. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. W początkowej wycenie uwzględniane są koszty transakcji z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne wyzbycia się składnika zobowiązań finansowych nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie tych zobowiązań. Składnik zobowiązań finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to zobowiązanie finansowe wynika.

16.18. Zapasy

Zapasy wyceniane są według rzeczywistych cen ich zakupu lub cen nabycia (w przypadku towarów) lub kosztów ich wytworzenia nie wyższych od cen sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto stanowi możliwą do uzyskania w dniu bilansowym cenę sprzedaży bez należnego podatku od towarów i usług pomniejszoną o rabaty i upusty oraz o koszty związane z przystosowaniem zapasów do sprzedaży i doprowadzenia jej do skutku.

Wartość rozchodu zapasów ustala się według zasady "pierwsze weszło – pierwsze wyszło".

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	- w rzeczywistej cenie zakupu
Produkty gotowe i produkty w toku	- koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.
Towary	- w cenie nabycia

Zapasy są wykazywane w wartości netto (pomniejszonej o odpisy aktualizujące). Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości, celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania. Odpisy aktualizujące ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszt własny sprzedaży”. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży. Wartość odpisu pomniejsza wartość bilansową zapasów objętych odpisem aktualizującym.

16.19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności wykazuje się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny. Wartość należności aktualizuje się poprzez dokonanie odpisu aktualizującego na wszystkie należności, których ściagalność jest wątpliwa, zaliczanego do kosztu sprzedaży.

Wartość należności jest aktualizowana przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpis z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych. Ocena, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości należności przeprowadzana jest na bieżąco, po powzięciu informacji o wystąpieniu obiektywnego dowodu, który może determinować utratę wartości, nie rzadziej niż na koniec kwartału.

W szczególności dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości 100% w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości, do wysokości nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli masa dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego w pełnej wysokości roszczenia,
- kwestionowane przez dłużników oraz z zapłatą których dłużnik zalega do wysokości nie pokrytej gwarancją lub innymi zabezpieczeniami, jeśli ocena sytuacji gospodarczej i finansowej dłużnika wskazuje, że spłata należności w umownej kwocie w najbliższym półroczu nie jest możliwa,
- przeterminowanych lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w wiarygodnie oszacowanej kwocie odpisu na nieściągalne należności,

Odpisy aktualizujące wartość należności ujmuje się w ciężar kosztów sprzedaży. Odwrócenie odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat jako zmniejszenie kosztów sprzedaży.

16.20. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

16.21. Kapitał własny

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Grupy.

Kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości wykazywanej w statucie i Krajowym Rejestrze Sądowym.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej – kapitał ten stanowią nadwyżki osiągnięte przy emisji, pomniejszone o koszty poniesione w związku z emisją akcji.

Zyski zatrzymane stanowią: kapitał zapasowy oraz kapitały rezerwowe tworzone z zysku za kolejne lata, niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych), wynik finansowy bieżącego roku obrotowego.

Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitału własnego Grupy.

16.22. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych. Grupa wykorzystuje krótkoterminowe kredyty w rachunku bieżącym naliczając odsetki wg zasady memoriału, oprocentowane kredyty nie są następnie wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ze względu na nieistotność wpływu przyporządkowania odsetek wg zasady zamortyzowanej ceny nabycia.

16.23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania są ujmowane wg kosztu historycznego.

Zobowiązania nie zaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

16.24. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualne ryzyka związane z danym zobowiązaniem.

16.25. Świadczenia pracownicze

Odprawy emerytalne

Zgodnie z obowiązującymi spółkę przepisami dotyczącymi wynagradzania pracownikom przysługuje odprawa emerytalno-rentowa.

Spółka nie wydziela aktywów, które w przyszłości służyłyby uregulowaniu zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Wartość przyszłych zobowiązań spółki z tytułu odpraw emerytalnych wyliczana jest przez uprawnionego aktuariusza przy zastosowaniu metody nagromadzonych przyszłych świadczeń z uwzględnieniem prognozowanego wzrostu wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru przyszłych świadczeń, założonej stopie dyskonta; założonym prawdopodobieństwie osiągnięcia odpowiedniego stażu pracy, pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą, prawdopodobieństwie dożycia przez pracownika wieku emerytalnego (prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do jednorazowej odprawy emerytalnej), pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą, prawdopodobieństwie inwalidztwa pracownika przed osiągnięciem wieku emerytalnego (prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do jednorazowej odprawy rentowej), pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą.

Wysokość rezerwy aktualizowana jest raz w roku - na koniec danego roku obrotowego. Korekta zwiększająca lub zmniejszająca wysokość rezerwy odnoszona jest w koszty działalności operacyjnej (świadczenia pracownicze).

Wykorzystanie tego typu rezerw powoduje zmniejszenie rezerwy (nie jest dopuszczalne bieżące obciążenie kosztów działalności kwotami wypłaconych świadczeń z jednoczesną korektą rezerwy na koniec okresu). Rozwiązanie powyższej rezerwy koryguje (zmniejsza) koszty świadczeń pracowniczych.

Świadczenie związane z ustaniem stosunku pracy

W przypadku rozwiązania stosunku pracy pracownikom spółki przysługują świadczenia przewidziane przez obowiązujące w Polsce przepisy prawa pracy, między innymi ekwiwalent z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego.

Rezerwa na urlopy pracowników liczona jest jako iloraz średniego wynagrodzenia oraz liczby (w dniach) nie wykorzystanych urlopów wszystkich pracowników.

Nagrody z zysku netto

Zgodnie z obowiązującymi Grupę przepisami dotyczącymi wynagradzania pracownikom przysługuje nagroda z zysku netto. W związku z tym, że na dzień bilansowy nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie kwoty zobowiązania, Grupa ujmuje koszty świadczeń pracowniczych dotyczących wypłat nagród z zysku netto w kosztach roku obrotowego, w którym podjęta została uchwała o podziale zysku i w którym nagrody z zysku zostały wypłacone.

Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych z zysku netto

Zgodnie z obowiązującymi Grupę przepisami dotyczącymi wynagradzania możliwe jest przeznaczenie części zysku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. W związku z tym, że na dzień bilansowy nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie kwoty zobowiązania Grupa ujmuje koszty świadczeń pracowniczych dotyczących odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych z zysku netto w kosztach roku obrotowego, w którym podjęta została uchwała o przeznaczeniu części zysku netto na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Pozostałe świadczenia pracownicze

Koszty pozostałych świadczeń pracowniczych są ujmowane w kosztach roku obrotowego, w którym zostały zatwierdzone do wypłaty, gdyż zazwyczaj dopiero w momencie zatwierdzenia kwoty do wypłaty możliwe jest wiarygodne określenie kwoty świadczenia

16.26. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty (dyskonta, premie, bonusy).

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody wycenia się według wartości zdyskontowanej, w przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny (a za taki uważa się okres uzyskania zapłaty dłuższy niż 360 dni). W przypadku ujmowania przychodów w wartości zdyskontowanej, wartość dyskonta jest odnoszona stosownie do upływu czasu jako zwiększenie wartości należności, a drugostronnie jako przychody finansowe.

Różnice kursowe powstałe przy realizacji oraz wycenie bilansowej należności z tytułu dostaw i usług korygują przychody ze sprzedaży.

Różnice kursowe powstałe przy realizacji oraz wycenie bilansowej zobowiązań z tytułu dostaw i usług korygują koszt własny sprzedaży.

Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

Dotacje rządowe

Grupa ujmuje dotacje rządowe w momencie zaistnienia uzasadnionej pewności, że dotacja zostanie uzyskana oraz że spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. W celu ujęcia dotacji rządowej obydwa powyższe warunki muszą być spełnione łącznie.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Jeżeli dotacja jest formą rekompensaty za już poniesione koszty lub straty, lub została przyznana jednostce gospodarczej celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, ujmuje się ją jako przychód w okresie, w którym stała się należna.

Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne otrzymane w formie dotacji ujmuje się w wartości godziwej.

Podatek dochodowy

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, rezerwa na podatek dochodowy jest tworzona metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.
- Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:
- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Od roku 2012r. Spółka dominująca, oblicza amortyzację podatkową od znaku towarowego. Spółka nie dokonuje ustalenia rezerwy na podatek dochodowy od znaku towarowego, ponieważ nie przewiduje realizacji transakcji zbycia tego aktywa.

Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Grupa nie prezentuje rozwodnionego zysku/straty na akcję, ponieważ nie występują rozważniające potencjalne akcje zwykłe.

18. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

Segment operacyjny jest częścią składową jednostki:

- a) która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którymi może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki),
- b) której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu, a także
- c) w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Produkty tworzące ofertę handlową Grupy adresowane są do tego samego grona odbiorców i podlegają takiemu samemu ryzyku. Produkty Grupy charakteryzują się zbliżonym poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych. Z uwagi na powyższe Grupa sporządza sprawozdania według segmentów operacyjnych ponieważ Zarząd analizuje wyniki według ośrodków wypracowujących zyski czyli zakładów.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy za rok zakończony odpowiednio 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku.

01.01.2016-31.12.2016	Działalność kontynuowana						Wylączenia	Działalność ogółem	
	Dywidzja Produkcji w Dobrym Mieście	Dywidzja Produkcji w Opalenicy	Dywidzja Produkcji w Lublinie	Bioenergia Invest	URSUS Zachód	URSUS BUS			
Przychody									
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	48 547	22 574	212 482	1 756	31 112	5 917	322 388	(37 984)	284 404
- od klientów, z którymi wartość transakcji w okresie przekracza 10% lub więcej przychodów						-	-		
Sprzedaż między segmentami						-	-		
Przychody segmentu ogółem	48 547	22 574	212 482	1 756	31 112	5 917	322 388	(37 984)	284 404
Koszty									
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	(45 675)	(17 925)	(166 597)	(1 342)	(30 056)	(7 837)	(269 432)	37 356	(232 077)
Koszt własny sprzedaży między segmentami						-	-		
Koszty segmentu ogółem	(45 675)	(17 925)	(166 597)	(1 342)	(30 056)	(7 837)	(269 432)	37 356	(232 077)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży segmentu	2 872	4 649	45 884	414	1 056	(1 920)	52 956	(628)	52 328
Koszty sprzedaży	(5 206)	(2 144)	(23 773)	-	(92)	(588)	(31 802)	-	(31 802)
Koszty ogólnego zarządu	(3 301)	(2 420)	(16 283)	(1 223)	(900)	(1 539)	(25 665)		(25 665)
Zysk (strata) operacyjny segmentu*	(5 635)	85	5 828	(809)	65	(4 046)	(4 512)	(628)	(5 140)
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	44	(24)	3 207	(1 116)	28	-	2 139	357	2 495
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi							(2 373)	(271)	(2 645)
Przychody z tytułu odsetek							383	(6)	377
Koszty z tytułu odsetek							(5 187)	6	(5 181)
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto							6 740	(402)	6 338
Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych								17 891	17 891
Zysk (strata) przed opodatkowaniem							(437)	17 218	16 782
Podatek dochodowy							353	(51)	302
Zysk (strata) netto za rok obrotowy							-	(83)	17 167
Aktywa i zobowiązania									
Aktywa segmentu	91 583	11 548	237 527		31 718	25 930	306 723		306 723
Aktywa nieprzypisane							163 151	-	163 151
Aktywa ogółem	91 583	11 548	237 527	-	31 718	25 930	469 874	-	469 874
Zobowiązania segmentu	9 945	3 450	153 306		31 969	16 682	215 352	-	215 352
Zobowiązania nieprzypisane							105 418		105 418
Kapitały własne							149 104		149 104
Zobowiązania i kapitały ogółem	9 945	3 450	153 306	-	31 969	16 682	469 874	-	469 874
Pozostałe informacje dotyczące segmentu									
Nakłady inwestycyjne:									
ręczne aktywa trwałe	1 584	197	9 619		99		11 499	-	11 499
wartości niematerialne	8		3 168				3 176	-	3 176
							-		-
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	2 131	509	3 257		21		5 918	-	5 918
Amortyzacja wartości niematerialnych	492		1 127		1		1 620	-	1 620
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości							-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość nieruchomości inwestycyjnych							-	-	-
							-	-	-
Pozostałe nakłady niepieniężne:							-	-	-
rezerva na naprawy gwarancyjne			113				113	-	113

01.01.2015-31.12.2015	Działalność kontynuowana					Włączenia		Działalność ogółem
	Dywidzja Produkcji w Dobrym Mieście	Dywidzja Produkcji w Opalenicy	Dywidzja Produkcji w Lublinie	Bioenergia Invest	URSUS Zachód	Razem		
Przychody								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym:	66 090	40 754	215 634	5 321	2 584	330 383	(5 956)	324 427
- od klientów, z którymi wartość transakcji w okresie przekracza 10% lub więcej przychodów						-		
Sprzedaż międzysegmentami						-		
Przychody segmentu ogółem	66 090	40 754	215 634	5 321	2 584	330 383	(5 956)	324 427
Koszty								
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych, w tym:	(51 342)	(29 387)	(172 814)	(4 709)	(2 598)	(260 850)	5 438	(255 412)
Koszt własny sprzedaży międzysegmentami						-		
Koszty segmentu ogółem	(51 342)	(29 387)	(172 814)	(4 709)	(2 598)	(260 850)	5 438	(255 412)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży segmentu								
	14 748	11 367	42 820	612	(14)	69 533	(518)	69 015
Koszty sprzedaży	(5 455)	(4 171)	(22 462)	-	(9)	(32 097)	-	(32 097)
Koszty ogólnego zarządu	(4 994)	(3 195)	(11 785)	(1 185)	(214)	(21 377)		(21 377)
Zysk (strata) operacyjny segmentu*	4 299	3 999	8 572	(574)	(237)	16 059	(518)	15 541
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	113	191	458	(195)	(5)	562	-	562
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem kosztami finansowymi						16 621	17	16 638
Przychody z tytułu odsetek						257		257
Koszty z tytułu odsetek						(3 614)		(3 614)
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto						(2 839)		(2 839)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych						10 425	17	10 442
Zysk (strata) przed opodatkowaniem						(2 185)	(3)	(2 188)
Podatek dochodowy								
Zysk (strata) netto za rok obrotowy						8 240	(3)	7 719
Aktywa i zobowiązania								
Aktywa segmentu	77 010	12 425	230 083	10 588	6 676	336 782		336 782
Aktywa niezapisane						32 616	-	32 616
Aktywa ogółem	77 010	12 425	230 083	10 588	6 676	369 398	-	369 398
Zobowiązania segmentu	11 703	3 239	48 049	5 410	7 009	75 410	-	75 410
Zobowiązania niezapisane						171 825		171 825
Kapitały własne						122 163		122 163
Zobowiązania i kapitały ogółem	11 703	3 239	48 049	5 410	7 009	369 398	-	369 398
Pozostałe informacje dotyczące segmentu								
Nakłady inwestycyjne:								
rzeczowe aktywa trwałe	5 073	266	13 629		95	19 063	-	19 063
wartości niematerialne	1 179		1 717	4	7	2 907	-	2 907
						-		
Anortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	2 385	636	1 980			4 951	-	4 951
Anortyzacja wartości niematerialnych	442		979			1 421	-	1 421
Odpisy aktualizujące tytułu utraty wartości						-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość nieruchomości inwestycyjnych						-	-	-
						-	-	-
Pozostałe nakłady niepieniężne:								
rezerwa na naprawy gwarancyjne	19		326			345	-	330

Segmenty geograficzne

01.01.2016-31.12.2016	Polska	Unia	Poza Unię	Wyłączenia	Razem
Przychody					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	193 069	45 635	83 683	(37 984)	284 404
Przychody segmentu ogółem	193 069	45 635	83 683	(37 984)	284 404
Koszty					
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych	(172 513)	(37 693)	(59 228)	37 356	(232 077)
Koszty segmentu ogółem	(172 513)	(37 693)	(59 228)	37 356	(232 077)
Zysk (strata) segmentu	20 557	7 943	24 455	(628)	52 327

01.01.2015-31.12.2015	Polska	Unia	Poza Unię	Wyłączenia	Razem
Przychody					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	131 834	35 983	162 565	(5 956)	324 427
Przychody segmentu ogółem	131 834	35 983	162 565		324 427
Koszty					
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych	(118 449)	(31 143)	(111 259)	5 438	(255 412)
Koszty segmentu ogółem	(118 449)	(31 143)	(111 259)		(255 412)
Zysk (strata) segmentu	13 386	4 841	51 306		69 015

19.Przychody i koszty

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży produktów	193 512	283 503
Przychody ze sprzedaży usług	19 970	11 064
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	70 922	29 860
	284 404	324 427
Działalność zaniechana		
Przychody ze sprzedaży towarów		
Przychody ze sprzedaży usług		
Przychody z umów o budowę		
	0	0
Razem	284 404	324 427

Z początkiem listopada 2015r. Spółka rozpoczęła realizację kontraktu z zagraniczną spółką. Przychody z tego tytułu zostały rozpoznane na podstawie wydań magazynowych WZ i wystawionych faktur. Przed dniem 31 grudnia, maszyny zostały odebrane przez armatora wskazanego przez Kupującego. Spółka posiada stosowne oświadczenia potwierdzające przejęcie przez armatora wysłanego i sprzedanego towaru. Spółka wystąpiła do niezależnej kancelarii prawnej o wydanie opinii w sprawie prawidłowości ujęcia przychodów w roku 2015. Z opinii prawnej wynika, iż warunki Incoterms 2010, w tym klauzula DAT, ustalają moment przeniesienia ryzyka związane ze zniszczeniem bądź utratą. Zgodnie z opinią prawną uprawnione jest przyjęcie, że wykonanie umowy nastąpiło w dacie przejęcia ich do załadunku przez armatora. W ocenie Zarządu opinia ta potwierdza prawidłowość zakwalifikowania przychodów do roku 2015. Stąd, w ocenie Spółki przychody te zostały prawidłowo ujęte w roku 2015, co oddaje również faktyczną realizację umowy i zostało potwierdzone otrzymaniem zapłaty na wysłany towar w łącznej kwocie 17.595 tys. USD, o czym spółka informowała opinię publiczną w Raportach bieżących nr 7 i nr 11.

URSUS

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	8 742	6 860
Koszty świadczeń pracowniczych	46 975	46 656
Zużycie materiałów i energii	192 191	196 511
Usługi obce	30 879	30 127
Podatki i opłaty	4 063	3 338
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	347	323
Koszty prac badawczych i rozwojowych		
Pozostałe koszty, w tym	11 040	8 068
- odpisy aktualizujące wartość zapasów		
- odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	-	-
- odpisy aktualizujące wartość należności	500	1 086
- odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności	-	172
- różnice kursowe dotyczące zobowiązań z tytułu dostaw i usług	-	805
- inne koszty działalności operacyjnej		
Razem koszty rodzajowe	294 237	291 883
Zmiana stanu produktów, produkcji w roku i rozliczeń międzyokresowych (+/-)	25 779 -	3 382
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+), w tym	54 933	20 166
- odpisy aktualizujące wartość zapasów	-	-
- odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	-	-
- różnice kursowe dotyczące zobowiązań z tytułu dostaw i usług	-	805
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)	- 558	2 500
Koszty sprzedaży (+)	31 802	32 097
Koszty ogólnego zarządu (+)	25 665	21 377
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów (+)	177 144	235 246
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	314 765	303 004

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Koszty wynagrodzeń (+)	38 193	34 608
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń (+)	8 782	12 048
Przychody z działalności socjalnej (-)		
Dofinansowanie zakładowych obiektów socjalnych ze środków ZFŚS (-)		
Koszty funkcjonowania i utrzymania zakładowych obiektów socjalnych (+)		
Koszty przyszłych świadczeń (rezerw) z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych i tym podobnych świadczeń pracowniczych (+/-)		
Nagrody z zysku netto (+)		
Odpisy na ZFŚS z zysku netto (+)		
Razem koszty świadczeń pracowniczych	46 975	46 656

Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zysk netto ze zbycia:	363	96
- niefinansowych aktywów trwałych	363	96
- nieruchomości inwestycyjnych		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartości niematerialne i prawne		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość aktywów finansowych		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość zapasów		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych		
Przychody z tytułu objęcia udziałów/akcji w zamian za aport	653	
Zysk z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		
Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych		
Zysk z wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	2 596	2 592
Otrzymane dotacje	757	236
Otrzymane darowizny		
Umorzone zobowiązania	-	-
Otrzymane kary i odszkodowania	612	
Naliczone kary i odszkodowania		
Zwrot za reklamowane części		
Wynagrodzenie płatnika podatku dochodowego i składek ZUS		
Zwrot podatków		
Inne	742	744
Razem pozostałe przychody operacyjne	5 723	3 668

Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Strata netto ze zbycia:	470	-
- niefinansowych aktywów trwałych	470	-
- nieruchomości inwestycyjnych		
Odpis aktualizujący wartość firmy		
Odpis aktualizujący wartości niematerialne		
Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych		
Odpis aktualizujący wartość aktywów finansowych		
Odpis aktualizujący wartość zapasów		
Odpis aktualizujący wartość należności handlowych	670	-
Koszt nieumorzonych aktywów trwałych wniesionych aportem		
Strata z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych oraz nieruchomości inwestycyjnych:		
- z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny aktywów finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- straty transferowane z kapitału własnego dotyczące sprzedaży inwestycji sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży		
Strata z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	227	51
Strata z likwidacji zapasów		4
Pozostałe koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych nie generujących przychodu z naimu, w tym		
- koszty amortyzacji		
Pozostałe koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych generujących przychody z naimu, w tym		
- koszty amortyzacji		
Strata z odsprzedaży usług, refakturowanych odpłatności		
Darowizny przekazane	102	658
Kary	-	-
Różnice inwentaryzacyjne	304	747
Zwroty dotacji		
Rezerwa urlopową		
Koszty związane z niewykorzystaniem majątku i zdolności produkcyjnych		
Koszty zaniechanej działalności		
Nakłady odpisanych środków trwałych w budowie	-	-
Inne	1 455	1 646
Razem pozostałe koszty operacyjne	3 228	3 106

Przychody finansowe

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przychody z tytułu odsetek	380	257
- lokaty bankowe		
- należności	380	257
- inwestycje dostępne do sprzedaży		
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności		
- aktywa finansowe które utraciły wartość		
Zysk ze sprzedaży inwestycji finansowych	408	
Zyski transferowane z kapitału własnego dotyczące sprzedaży inwestycji sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży		
Zysk z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:		
- z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny aktywów finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny zobowiązań finansowych sklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- na instrumentach pochodnych zabezpieczających wartość godziwą	10 824	62
- na korektach instrumentów pochodnych zabezpieczających wartość godziwą		
- Wzrost wartości godziwej przeniesiony z kapitału własnego dotyczący rachunkowości zabezpieczeń		
Odwrócenie odpisu na należności odsetkowe		
Dywidendy otrzymane		
Zyski z tytułu różnic kursowych	16	
Zmiany wysokości należności długoterminowych wynikające z przybliżania czasu otrzymania należności (efekt zwijania dyskonta)		
Przychody z tytułu instrumentów pochodnych		
Zysk ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych		
Pozostałe przychody finansowe, w tym:		
- nieefektywność zabezpieczenia przepływów pieniężnych		
- nieefektywność zabezpieczenia inwestycji netto		
- inne	(402)	2
Przychody finansowe ogółem	11 226	321

Koszty finansowe

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Koszty z tytułu odsetek		
- z tytułu kredytów	3 649	1 821
- z tytułu leasingu finansowego	324	278
- pozostałe	1 213	1 515
Razem koszty z tytułu odsetek	<u>5 186</u>	<u>3 614</u>
Minus kwoty ujęte w kosztach aktywów spełniających warunki kapitalizacji		
	<u>5 186</u>	<u>3 614</u>
Utworzenie odpisu na należności odsetkowe		
Strata z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:	-	-
- z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny aktywów finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)	-	-
- z wyceny zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- straty na instrumentach pochodnych w powiązaniach zabezpieczających wartość godziwą		
- straty na korektach instrumentów pochodnych w powiązaniach zabezpieczających wartość godziwą		
- spadek wartości godziwej przeniesiony z kapitału własnego dotyczący rachunkowości zabezpieczeń		
Straty z tytułu różnic kursowych dotyczących aktywów i pasywów innych niż należności i zobowiązania handlowe	1 760	1 828
Zmiany wysokości zobowiązań i rezerw długoterminowych wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)		
Koszty z tytułu instrumentów pochodnych		
Strata ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych		
Nieefektywność zabezpieczenia przepływów pieniężnych		
Nieefektywność zabezpieczenia inwestycji netto		
Odwrócenie dyskonta rezerw		
Odwrócenie rabatów od kosztów sprzedaży aktywów trwałych sklasyfikowanych jako przeznaczone do zbycia		
Prowizje od kredytów i faktoringu	2 687	1 008
Pozostałe koszty finansowe	58	67
Koszty finansowe ogółem	<u>9 691</u>	<u>6 517</u>

20. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku przedstawiają się następująco:

URSUS

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	(652)	-
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(652)	-
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych		
Odroczony podatek dochodowy	954	(2 188)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	954	(2 188)
Podatek odroczony przeniesiony z kapitału własnego		
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	302	(2 188)

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 i 31 grudnia 2015 roku przedstawia się następująco:

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	16 781	9 907
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej		
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem	16 781	9 907
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	3 188	1 882
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	1 889	(4 098)
Straty podatkowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Wykorzystanie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych		
Podatkowe ulgi inwestycyjne		
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	2 785	3 082
Ujemne różnice przejściowe od których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania	(4 286)	(2 397)
Pozostałe		
Podstawa naliczenia podatku dochodowego bieżącego i odroczonego	17 169	6 494
Podatek dochodowy wykazany w jednostkowym rachunku zysków i strat	(302)	2 188
Podatek bieżący	652	-
podatek odroczony	(954)	2 188
Efektywna stawka podatkowa	-1,8%	22,1%

Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

31.12.2016	Stan na początek okresu	Odniesione w dochód	Odniesione na kapitał własny	Odzyskane z kapitału własnego do dochodu	Przyjęcia / zbycia	Różnice kursowe	Wyłączenia	Stan na koniec okresu
Różnice przejściowe dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia inwestycji netto								-
Rezerwy	250	422						672
Należności wątpliwe	1 242	92						1 334
Pozostałe zobowiązania finansowe	534	(52)						482
Niewykorzystane koszty z tytułu odkupu i emisji akcji								-
Rezerwa na złe długi	777	(751)						26
Inne	(50)	1 822				0	(119)	1 653
	2 753	1 533	-	-	-	0	(119)	4 167
Różnice przejściowe dotyczące rezerwy z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych								-
Inwestycje rozliczane metodą praw własności								-
Rzeczowe aktywa trwałe	3 469	(213)	-					3 256
Leasing finansowy	811	143	-					954
Wartości niematerialne i prawne	-							-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-							-
Obligacje zamienne	-							-
Różnice kursowe zagranicznej jednostki zależnej	-							-
Przeszacowanie nieruchomości do wartości odtworzeniowej	2 318	349						2 667
Inne	261	(74)						187
	6 859	205	-	-	-	-	-	7 064
Niewykorzystane straty podatkowe i pozostałe ulgi:								
Straty podatkowe	201	(201)						-
Ulgi podatkowe								-
Pozostałe	(2)							(2)
	199	(201)	-	-	-	-	-	(2)
Razem aktywa (rezerwy) z tytułu podatku odroczonego	(3 907)	1 127	-	-	-	0	(119)	(2 899)

Spółka dominująca nie dokonuje ustalenia rezerwy na podatek dochodowy od różnicy między wartością bilansową a podatkową nabytego znaku towarowego URSUS, ponieważ nie jest przewidywana transakcja zbycia tego aktywa. Wraz z końcem 2016 r. upłynął 5 letni okres amortyzacji podatkowej tego znaku.

31.12.2015	Stan na początek okresu	Odniesione w dochód	Odniesione na kapitał własny	Odzyskane z kapitału własnego do dochodu	Przyjęcia / zbycia	Różnice kursowe	Wyłączenia	Stan na koniec okresu
Różnice przejściowe dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia inwestycji netto								-
Rezerwy	216	34						250
Należności wątpliwe	1 076	166						1 242
Pozostałe zobowiązania finansowe	398	136						534
Niewykorzystane koszty z tytułu odkupu i emisji akcji								-
Rezerwa na złe dłuży	1 898	(1 121)						777
Inne	167	(320)				0	102	(50)
	<u>3 755</u>	<u>(1 105)</u>	-	-	-	0	102	<u>2 753</u>
Różnice przejściowe dotyczące rezerwy z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych								-
Inwestycje rozliczane metodą praw własności								-
Rzeczowe aktywa trwałe	4 191	(722)	-					3 469
Leasing finansowy	670	141	-					811
Wartości niematerialne i prawne	-							-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-							-
Obligacje zamienne	-							-
Różnice kursowe zagranicznej jednostki zależnej	-							-
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	1 977	341						2 318
Inne	137	124						261
	<u>6 975</u>	<u>(116)</u>	-	-	-	-	-	<u>6 859</u>
Niewykorzystane straty podatkowe i pozostałe ulgi:								
Straty podatkowe	1 459	(1 258)						201
Ulgi podatkowe								-
Pozostałe	(1)						(1)	(2)
	<u>1 458</u>	<u>(1 258)</u>	-	-	-	-	(1)	<u>199</u>
Razem aktywa (rezerwy) z tytułu podatku odroczonego	(1 762)	(2 247)	-	-	-	0	101	(3 907)

21. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy.

	31.12.2016	31.12.2015
Środki trwale wniesione do Funduszu		
Pożyczki udzielone pracownikom	20	4
Środki pieniężne	3	70
Zobowiązania z tytułu ZFŚS	(196)	(128)
Saldo po skompensowaniu	(173)	(54)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	843	772

22. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Zysk netto z działalności kontynuowanej	17 083	7 719
Zysk netto działalności zaniechanej	-	-
Zysk netto	17 083	7 719
Odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe		
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	17 083	7 719
	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	54 180	54 180
Wpływ rozwodnienia:		
Prawa poboru do akcji		
Umarzalne akcje uprzywilejowane		
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	54 180	54 180

URSUS

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Strata netto z działalności zaniechanej przypadająca na zwykłych akcjonariuszy zastosowana do obliczenia podstawowej straty na jedną akcję	-	-

Strata netto z działalności zaniechanej przypadająca na zwykłych akcjonariuszy zastosowana do obliczenia rozwodnionej straty na jedną akcję

Podstawowy zysk na akcję

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Zysk netto	17 083	7 719
Średnioważona liczba akcji zwykłych	54 180	54 180
Podstawowy zysk na akcję (zł/akcję)	0,32	0,14

Rozwodniony zysk na akcję

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	17 083	7 719
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	54 180	54 180
Rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	0,32	0,14

Podstawowy zysk na akcję z działalności kontynuowanej

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Zysk netto z działalności kontynuowanej	17 083	7 719
Średnioważona liczba akcji zwykłych	54 180	54 180
Podstawowy zysk na akcję (zł/akcję)	0,32	0,14

Rozwodniony zysk na akcję z działalności kontynuowanej

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Zysk netto przypadający na Akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję z działalności kontynuowanej	17 083	7 384
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	54 180	54 180
Rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	0,32	0,14

23. Płatności w formie akcji

W roku 2016 w Grupie nie występowały płatności w formie akcji

24. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W 2016 roku nie wypłacano dywidend.

25. Rzeczowe aktywa trwałe

Grupa dokonała oceny aktywów trwałych na dzień bilansowy 31.12.2016r. pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. Na dzień 31.12.2016r. nie wystąpiła utrata wartości aktywów trwałych

31.12.2016

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Gurty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyn	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe wbudowie	Wyłączenia	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	2 687	60 255	42 481	4 605	8 430	2 766	(469)	120 765
b) zwiększenia (z tytułu)	-	88	3 171	3 688	3 126	14 244		24 327
- zakup		51	2 857	1 647	1 146			5 701
- przyjęcie z inwestycji								-
- modernizacja		37						37
- odniesienie kosztów likwidacji na wartość początkową								-
- rekady inwestycyjne na środki trwałe w budowie						14 244		14 244
- inwestycje w docymśrodek trwałym								-
- przejęcie na podstawie umowy leasingu finansowego								-
- koszty finansowania zewnętrznego								-
- przesunięcie z nieruchomości inwestycyjnych								-
- inne (aport)			314	2 051	1 980			4 345
c) zmniejszenia (z tytułu)	245	2 888	8 860	829	168	9 187	(469)	21 718
- sprzedaż			8 860	829				9 689
- likwidacja					168			168
- przyjęcie do środków trwałych						9 187		9 187
- reklasifikacja do innej grupy rodzajowej								-
- darowizny								-
- przeniesienie do inwestycji w nieruchomości	245	2 888						3 133
- inne							(469)	(469)
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	2 442	57 465	36 792	7 474	11 388	7 823	-	123 374
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	8 614	20 353	3 203	5 238	-	(103)	37 305
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	884	1 311	(178)	988	-	103	3 108
- roczny odpis amortyzacyjny		1 673	2 710	464	1 072			5 919
- sprzedaż środka trwałego			(1 376)	(642)	(84)			(2 102)
- likwidacja środka trwałego								-
- darowizna środka trwałego								-
- reklasifikacja do innej kategorii								-
- inne (zmniejszenia)	-							-
- przeniesienie do grupy aktywów przeznaczonych do odsprzedaży - zmniejszenie								-
- przesunięcie do nieruchomości inwestycyjnych		(789)						(789)
- inne (zwiększenia)			(23)				103	80
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	9 498	21 664	3 025	6 226	-	-	40 413
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
zwiększenie (z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
- utworzenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości odniesionych wcześniej w wyniku finansowego								-
zmniejszenie (z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż środka trwałego								-
- likwidacja środka trwałego								-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości - odniesione na wynik finansowy								-
- wykorzystanie odpisu								-
- inne								-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	2 687	51 641	22 128	1 402	3 192	2 766	(366)	83 460
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	2 442	47 957	15 128	4 449	5 162	7 823	-	82 961

31.12.2015

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Gurty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Włączenia	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	2 889	41 902	38 848	4 715	6 653	12 107	(446)	106 688
b) zwiększenia (z tytułu)	-	18 356	13 504	246	1 792	21 869	(13)	55 754
- zakup			12 564	246	1 792	4		14 606
- przyjęcie z inwestycji								-
- modernizacja		13 424						13 424
- odniesienie kosztów likwidacji na wartość początkową								-
- nakłady inwestycyjne na środki trwałe w budowie						21 865		21 865
- inwestycje w brymśrodku trwałym								-
- przejęcie na podstawie umowy leasingu finansowego			996					996
- koszty finansowania zewnętrznego								-
- przesunięcie z nieruchomości inwestyc. - inne		4 931	(56)				(13)	4 931
		1	(56)				(13)	(68)
c) zmniejszenia (z tytułu)	202	3	9 871	355	15	31 210	-	41 657
- sprzedaż			9 894	355	2			10 252
- likwidacja		3		-	13			16
- przyjęcie do środków trwałych						31 210		31 210
- reklasifikacja do innej grupy rodzajowej								-
- darowizny								-
- przeniesienie do inwestycji w nieruchomości	202							202
- inne			(23)					(23)
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	2 687	60 255	42 481	4 605	8 430	2 766	(459)	120 765
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	7 345	23 101	2 934	4 393	-	(73)	37 700
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	1 269	(2 748)	269	845	-	(30)	(395)
- roczny odpis amortyzacyjny		1 269	2 774	552	860			5 455
- sprzedaż środka trwałego			(5 562)	(283)	(15)			(5 860)
- likwidacja środka trwałego				-				-
- darowizna środka trwałego								-
- reklasifikacja do innej kategorii								-
- inne (zmniejszenia)	-							-
- przeniesienie do grupy aktywów przeznaczonych do odpłatnej - zmniejszenie								-
- przesunięcie do nieruchomości inwestyc. - inne (zwiększenia)			40				30	70
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	8 614	20 353	3 203	5 238	-	(103)	37 305
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
zwiększenia (z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
- utworzenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości odniesionych w ciężar wyniku finansowego								-
zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż środka trwałego								-
- likwidacja środka trwałego								-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości - odniesione na wynik finansowy								-
- wykorzystanie odpisu								-
- inne								-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	2 889	34 557	15 747	1 781	2 260	12 107	(373)	68 988
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	2 687	51 641	22 128	1 402	3 192	2 766	(356)	83 460

26. Aktywa trwałe przeznaczonych do sprzedaży

Spółka dominująca posiada aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży o wartości bilansowej 30 tys. Spółka przewiduje cenę sprzedaży na poziomie wartości bilansowej tych aktywów.

27. Nieruchomości inwestycyjne

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	31.12.2016	31.12.2015
Wartość brutto na początek okresu	12 869	15 007
- nabycie/sprzedaż w wyniku zakupów	(1 866)	
- transfer z/do rzeczowego majątku trwałego	2 200	(4 730)
- likwidacja		
- rozszerzenie składu grupy kapitałowej		
- przeznaczone do sprzedaży		
- różnice kursowe		
- przeszacowanie do wartości godziwej	2 596	2 592
Wartość brutto na koniec okresu	15 799	12 869
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-
- amortyzacja za okres		
- odpis z tytułu utraty wartości		
- transfer z/do rzeczowego majątku trwałego	-	-
- sprzedaż nieruchomości		
- likwidacja		
- rozszerzenie składu grupy kapitałowej		
- inne (korekta umorzenia)		
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-
Wartość netto na początek okresu	12 869	15 007
Wartość netto na koniec okresu	15 799	12 869

Na dzień sporządzania sprawozdania finansowego nie występowały żadne ograniczenia w rozporządzaniu przez spółkę nieruchomościami inwestycyjnymi, czerpaniu korzyści ekonomicznych z tytułu czynszu czy zbyciu wyżej wymienionych nieruchomości. Nieruchomości inwestycyjne stanowią zabezpieczenie zobowiązań z tytułu kredytów. Przychód uzyskany przez Spółkę z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych za rok 2016 wynosi 1.165 tys. zł. Za rok 2015 Spółka uzyskała przychody w wysokości 757 tys. Koszty bieżących napraw, dostawy mediów pokrywane są przez wynajmujących.

W dniu 31.08.2015r. Spółka dokonała transferu części nieruchomości inwestycyjnej do rzeczowego majątku trwałego na kwotę 4.931 tys. zł. Wartość godziwa części nieruchomości inwestycyjnej przeznaczonej do użytkowania na potrzeby prowadzonej działalności wyceniona została przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego na łączną kwotę 10.067 tys. zł w tym poniesione dodatkowe nakłady na dostosowanie nieruchomości do potrzeb działalności 5.128 tys. zł. Na podstawie przeprowadzonej wyceny, wykazano wzrost wartości nieruchomości inwestycyjnych o 2.554 tys. zł.

Wycena nieruchomości inwestycyjnych dokonana przez niezależnego rzeczoznawcę oparta została na przyjętej metodzie porównawczej zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 roku w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego. W przyjętej metodzie uwzględniono m.in. cel wyceny, rodzaj i położenie nieruchomości, przeznaczenie w planie miejscowym, stopień wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej, stan jej zagospodarowania oraz dostępne dane o cenach, dochodach i cenach nieruchomości podobnych.

W dniu 30.11.2016r. Spółka dokonała transferu części nieruchomości inwestycyjnej do rzeczowego majątku trwałego na kwotę 2.200 tys. zł. Wartość godziwa części nieruchomości inwestycyjnej przeznaczonej do użytkowania na potrzeby prowadzonej działalności wyceniona została przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego

Zgodnie z MSR 40, Spółka dokonała aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31.12.2016r. dla nieruchomości zlokalizowanych w Zakroczymiu, Opalenicy i Lublinie. Wartości godziwe ustalone przez rzeczoznawców majątkowych, wskazują na wzrost wartości nieruchomości w Zakroczymiu i Lublinie w roku 2016 w stosunku do roku 2014/2015r. oraz spadek wartości nieruchomości w Opalenicy.

Wycena nieruchomości inwestycyjnej w Lublinie wykazała, że wartość nieruchomości w księgach odzwierciedla jej wartość godziwą. Ponoszone nakłady na modernizację nieruchomości Spółka księguje na środkach trwałych w budowie do momentu oddania inwestycji do użytkowania.

Skutki wycen zostały przyjęte do ksiąg roku 2016, a wpływ aktualizacji wartości nieruchomości inwestycyjnych na wynik wyniósł 2.596 tys. zł.

Wycena bilansowa nieruchomości inwestycyjnych według wartości godziwej ma charakter powtarzalny i jest przeprowadzana na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej. W okresie sprawozdawczym nie dokonano przeniesień pomiędzy poziomami hierarchii.

W hierarchii wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjne zaklasyfikowane zostały do poziomu 3, gdzie:

- 1 - Wartości z notowań aktywów/zobowiązań finansowych bez dokonywania jakichkolwiek dostosowań.
- 2 - Dane wsadowe inne niż notowania, które są jednak obserwowalne bezpośrednio lub niebezpośrednio.
- 3 - Dane wsadowe nie dające się obserwować.

Hierarchię ustala się na podstawie najniższego poziomu danych wsadowych.

Lokalizacja nieruchomości	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Wartość godziwa nieruchomości w bilansie na dzień 31.12.2016
Opalenica	0	0	1 147	1 147
Lublin	0	0	8 909	8 909
Grunty Zakroczym	0	0	2 073	2 073
PWUG Lublin	0	0	1 471	1 471
Kętrzyn	0	0	2 200	2 200
				15 799

28. Wartości niematerialne

31.12.2016

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp. w	Oprogramowani e komputerowe	Inne wartości niematerialne - w tym znak URSUS	Wyłączenia	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	8 939	-	1 011	3 075	8 154	-	21 178
b) zwiększenia (z tytułu)	2 832	-	430	199	3 023		6 484
- zakup			430	199	4		633
- przekazania z prac rozwojowych	2 832						2 832
- przyjęcie z inwestycji							-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi							-
- koszty finansowania zewnętrznego							-
- nakłady na wartości niematerialne w trakcie realizacji							-
- wycena wartości firmy na spółce z zagranicą							-
- inne zwiększenie (aport BUS)					3 019		3 019
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	-	-		-
- sprzedaż							-
- likwidacja							-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi							-
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	11 771	-	1 441	3 274	11 177	-	27 662
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	5 829	-	837	1 980	-	-	8 646
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	1 072	-	149	401	-		1 622
- amortyzacja (odpis roczny)	1 072		149	401			1 622
- likwidacja							-
- sprzedaż							-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	6 901	-	986	2 381	-		10 268
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-		-		-
- zwiększenie	-	-	-	-	-		-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi							-
- inne (umorzenie Bioenergia)							-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-		-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości - odniesione na wynik finansowy							-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi							-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-		-
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	3 110	-	173	1 094	8 154	-	12 532
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	4 870	-	454	892	11 177	-	17 394

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku:

- patenty i licencje amortyzowane były równomiernie przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący od 2 do 3 lat,
- aktywa wytworzone we własnym zakresie obejmują koszty prac rozwojowych amortyzowane przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący od 3 do 5 lat.
- znak towarowy URSUS nie był amortyzowany.

W roku 2016 Spółka zleciła Zgodnie z wymogami MSR 36, wykonanie wyceny wartości znaku towarowego URSUS według wartości godziwej. Wycena wartości godziwej znaku została wykonana na dzień 31.12.2016 r. z datą wydania dokumentu 14.03.2017 r. z wykorzystaniem metody opłat licencyjnych i kapitalizacji zysków. Wycena wykazuje, że nie doszło do utraty wartości znaku towarowego URSUS.

W przyjętej przez niezależnego rzeczoznawcę wycenie przyjęto aktualizację wartości godziwej znaku dokonanej na podstawie raportu z wyceny przeprowadzonej w 2012, 2013 i 2014 roku. W wycenie użyto trzech różnych metod (opłat licencyjnych, ceny premii, zdyskontowanych zysków). W aktualizacji wyceny użyto dwóch metod (opłat licencyjnych, zdyskontowanych zysków). W wycenie wykorzystano dane ze sprawozdań finansowych, prognozy finansowe dotyczące przyszłych przychodów ze sprzedaży oraz realizowanego zysku na sprzedaży w latach 2017-2021. Rzeczoznawca zarekomendował wybór metody opłat licencyjnych, jako właściwej.

URSUS**31.12.2015**

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakreślonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje patenty, licencje itp. w	Programy i prawa do komputerów CO2	Prawo do emisji	Ime wartości niematerialne- znak URSUS	Włączenia	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	6 902	-	961	2 472	-	8 154	-	18 488
b) zwiększenia (z tytułu)	2 087	-	50	603	-	-	-	2 690
- zakup			588	104				692
- przekazania z prac rozwojowych	2 018							2 018
- przyjęcie z inwestycji								-
- reklasifikacja pomiędzy grupami rodzajowymi	19		(518)	499				-
- koszty finansowania zawęzzonego								-
- nakłady na wartości niematerialne w trakcie realizacji								-
- wycofanie wartości firmy na spółce								-
- inne zwiększenie (Bocenergia)								-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż								-
- likwidacja								-
- reklasifikacja pomiędzy grupami rodzajowymi								-
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	8 989	-	1 011	3 075	-	8 154	-	21 178
e) skumulowane amortyzacje na początek okresu	4 792	-	716	1 714	-	-	-	7 222
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	1 087	-	121	266	-	-	-	1 474
- amortyzacja (odpis roczny)	1 037		121	266				1 424
- likwidacja								-
- sprzedaż								-
g) skumulowane amortyzacje (umorzenie) na koniec okresu	5 879	-	837	1 980	-	-	-	8 696
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-	-
- reklasifikacja pomiędzy grupami rodzajowymi								-
- inne (Umorzenie Bocenergia)								-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-	-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości - odniesione na wynik finansowy								-
- reklasifikacja pomiędzy grupami rodzajowymi								-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	2 110	-	244	757	-	8 154	-	11 265
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	3 110	-	173	1 094	-	8 154	-	12 531

29. Połączenia jednostek gospodarczych

W 2016 roku nie wystąpiło połączenie jednostek gospodarczych.

30. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

Na dzień bilansowy spółka dominująca nie posiadała udziałów w jednostkach stowarzyszonych.

31. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe i krótkoterminowe)

W 2016 r. Grupa przyjęła nową Politykę Rachunkowości Zabezpieczeń. Polityka Rachunkowości Zabezpieczeń funkcjonuje w otoczeniu zdefiniowanym przez Politykę Zarządzania Ryzykiem Finansowym (PZRF), która określa w szczególności podział uprawnień i odpowiedzialności przy zawieraniu transakcji na pochodnych i niepochodnych instrumentach finansowych. W Polityce Zarządzania Ryzykiem Finansowym określono również katalog instrumentów pochodnych, które Grupa może zawierać, aby pozostawać w zgodzie z przyjętym konserwatywnym modelem zarządzania ryzykiem finansowym. Polityka zawiera przyjęte przez Grupę wytyczne prowadzenia rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i stosownymi aktami prawnymi implementującymi ich zapisy w polskim porządku prawnym. Dokument określa metodologię księgowania instrumentów finansowych i zmian ich wartości, jak również prowadzenia dokumentacji powiązań zabezpieczających i testów efektywności.

Na dzień bilansowy Grupa posiadała siedem otwartych transakcji wymiany walut:

- W dniu 8 czerwca 2016 r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z mBankiem S.A. na kwotę 380 tys. USD z kursem wymiany 3,834 przypadającym na dzień 9 stycznia 2017 r.
- W dniu 21 października 2016 r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z mBankiem S.A. na kwotę 10 mln USD z kursem wymiany 3,9844 przypadającym na dzień 20 września 2017 r.;
- W dniu 21 października 2016 r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. na kwotę 10 mln USD z kursem wymiany 3,9882 przypadającym na dzień 20 października 2017 r.;
- W dniu 9 listopada 2016 r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. na kwotę 500 tys. USD z kursem wymiany 3,888 przypadającym na dzień 14 lutego 2017 r.;
- W dniu 14 listopada 2016r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z mBankiem S.A. na kwotę 5 mln USD z kursem wymiany 4,0575 przypadającym na dzień 18 kwietnia 2017 r.;
- W dniu 16 listopada 2016r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z mBankiem S.A. na kwotę 3 mln USD z kursem wymiany 4,1575 przypadającym na dzień 15 maja 2017 r.;
- W dniu 17 listopada 2016r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z mBankiem S.A. na kwotę 1 mln USD z kursem wymiany 4,1773 przypadającym na dzień 15 maja 2017 r.;

Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe)

	31.12.2016	31.12.2015
Instrumenty pochodne, w tym:	60 151	4 327
-kontrakty forward EUR/PLN		4 327
-kontrakty forward USD/PLN	60 151	
-inne		
Instrumenty kapitałowe		
Instrumenty dłużne		
Inne	1 355	5 810
Razem pozostałe aktywa finansowe	61 506	10 137

32. Zapasy

Zapasy materiałów, wyrobów gotowych i produkcji w toku o wartości 87 119 tys. zł. stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych i pożyczek w 2016 roku.

	31.12.2016	31.12.2015
Materiały	79 623	67 999
Według ceny nabycia	79 623	67 999
Odpis aktualizujący		
Według wartości netto możliwej do uzyskania		
Towary	17 426	16 179
Według ceny nabycia	17 426	16 179
Według wartości netto możliwej do uzyskania		
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	29 363	16 746
Produkty gotowe	17 447	11 154
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	17 453	11 160
Odpis aktualizujący	(6)	(6)
Według wartości netto możliwej do uzyskania		
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	143 859	112 078

	01.01.2016-31.12.2016	01.01.2015-31.12.2015
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na 1 stycznia	205	205
Utworzony odpis w koszty sprzedanych produktów (nota 17.1)		
Odwrócony odpis w kosztach sprzedanych produktów (nota 17.1)	-	-
Utworzony odpis w wartości sprzedanych towarów i materiałów (nota 17.1)		
Odwrócony odpis w wartości sprzedanych towarów i materiałów (nota 17.1)		
Odpisy aktualizujące zapasy Bioenergii		
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na 31 grudnia	205	205

33. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31.12.2016	31.12.2015
Należności od jednostek powiązanych	60 425	7 610
należności z tytułu dostaw i usług	59 371	1 800
należności z tytułu dywidend		
pożyczki udzielone	961	5 810
inne należności finansowe		
inne należności niefinansowe	93	-
Należności od pozostałych jednostek	111 577	141 923
należności z tytułu dostaw i usług	74 640	123 502
pożyczki udzielone		
inne należności finansowe		
należności budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	6 730	16 629
zaliczki na zapasy	1 222	
zaliczki na środki trwałe		
zaliczki na wartości niematerialne i prawne	22 102	
inne należności niefinansowe	5 791	941
rozliczenia międzyokresowe czynne, w tym:	1 092	851
- koszty prenumeraty czasopism	32	-
- odpis na ZFŚS		
- przedpłaty na szkolenia		
- koszty usług informatycznych		
- koszty ubezpieczeń	107	57
- roczna opłata za wieczyste użytkowanie gruntów		
- opłat wynikające z prowizji	598	679
- składki z tytułu przynależności do organizacji		
- usługi UDT		
- koszty opłat - abonament RTV i internet		
- roczne opłaty z tytułu licencji	31	
- opłaty dotyczące GPW i KDPW		
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	324	115
Należności brutto	172 002	149 533
Odpis aktualizujący należności	(5 175)	(6 390)
Należności ogółem (netto)	166 827	143 143

Należności z tytułu dostaw i usług mają zazwyczaj 90-dniowy termin płatności.

Należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 360 dni od dnia powstania należności nie podlegają dyskontowaniu.

Opis ryzyk związanych z należnościami z tytułu dostaw i usług i pozostałymi należnościami oraz polityka Spółki dotycząca zarządzania tymi ryzykami została przedstawiona w punkcie 39 informacji dodatkowej.

34. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilansie składało się z następujących :

	31.12.2016	31.12.2015
Środki pieniężne w banku i w kasie	29 746	1 568
Lokaty krótkoterminowe		
Płatne lub wymagalne w ciągu 3 miesięcy od dnia ich otrzymania, wystawienia, nabycia, założenia – transakcje REPO, czek, weksle		
inne i inne aktywa pieniężne		
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29 746	1 568

	31.12.2016	31.12.2015
środki w PLN	28 015	1 459
środki w EUR	1 677	82
środki w USD	33	16
środki w innych walutach	21	11
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29 746	1 568

Wolne środki pieniężne zgromadzone są na rachunkach bankowych i inwestowane są w formie lokat terminowych oraz overnight. Grupa uzyskuje głównie oprocentowanie zmienne od zgromadzonych środków pieniężnych.

Środki pieniężne w banku i w kasie są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 29.746 tysięcy złotych (31 grudnia 2015: 1.568 tysięcy złotych).

35. Kapitał zakładowy i pozostałe kapitały

Kapitał zakładowy

W ciągu roku obrotowego nastąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki dominującej.

	Kapitał zakładowy zarejestrowany	Kapitał zakładowy z przeszacowania do warunków hiperinflacji na dzień przejścia Grupy Kapitałowej na MSSF	Razem
Stan na 31 grudnia 2015	54 180	0	54 180
Stan na 31 grudnia 2016	54 180	0	54 180

KAPITAŁ ZAKŁADOWY									
Seria	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo dywidendy (od daty)
A	zwykłe			700 000	1	700	aport	27.06.1997	27.06.1997
B	zwykłe			400 000	1	400	gotówka	21.08.1998	21.08.1998
C	zwykłe			800 000	1	800	gotówka	17.06.1999	17.06.1999
D	zwykłe			600 000	1	600	gotówka	25.01.2000	25.01.2000
E	zwykłe			900 000	1	900	gotówka	21.12.2000	21.12.2000
F	zwykłe			320 000	1	320	gotówka	18.10.2001	18.10.2001
G	zwykłe			600 000	1	600	gotówka	07.08.2002	07.08.2002
H	zwykłe			360 000	1	360	gotówka	13.03.2003	13.03.2003
I	zwykłe			4 000 000	1	4 000	gotówka	11.01.2006	11.01.2006
J	zwykłe			6 000 000	1	6 000	gotówka	22.12.2006	22.12.2006
K	zwykłe			7 500 000	1	7 500	gotówka	08.01.2008	08.01.2009
N	zwykłe			4 000 000	1	4 000	gotówka	28.03.2013	28.03.2013
O	zwykłe			15 000 000	1	15 000	gotówka	31.01.2015	31.01.2015
P	zwykłe			4 100 000	1	4 100	gotówka	12.11.2015	12.11.2015
Q	zwykłe			8 900 000	1	8 900	gotówka	13.11.2015	13.11.2015
Razem				54 180 000		54 180			

Struktura kapitału zakładowego:

Nazwa podmiotu	Ilość akcji (szt.)	% udział w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział w ogólnej liczbie głosów
POL – MOT HOLDING S.A. z siedzibą w Warszawie i spółki zależne	24 629 000	45,46%	24 629 000	45,46%
Pozostali	29 551 000	54,54%	29 551 000	54,54%
Razem:	54 180 000	100,00%	54 180 000	100,00%

Źródło: Zarząd Emitenta

Emisja akcji serii P i Q

W dniu 7 października 2015 r. na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu URSUS S.A. zostały podjęte:

- Uchwała w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w drodze emisji akcji zwykłych na okaziciela serii P i pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy w całości prawa poboru akcji serii P;
- Uchwała w sprawie emisji Warrantów Subskrypcyjnych Serii 2. z prawem do objęcia Akcji Spółki Serii Q i pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy w całości prawa poboru Warrantów Subskrypcyjnych Serii 2;
- Uchwała w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w celu przyznania Akcji Serii Q posiadaczom wyemitowanych przez Spółkę Warrantów Subskrypcyjnych serii 2, uprawniających do objęcia akcji Spółki serii Q;
- Uchwała w sprawie zmiany Statutu Spółki w zakresie upoważnienia Zarządu Spółki do podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w granicach kapitału docelowego.

Uchwalone na podstawie uchwały nr 6/2015 podwyższenie kapitału zakładowego Spółki z kwoty 41.180.000 (czterdzieści jeden milionów sto osiemdziesiąt tysięcy) złotych do kwoty 45.280.000 (czterdzieści pięć milionów dwieście osiemdziesiąt tysięcy) złotych, tj. o kwotę 4.100.000 (czterech milionów sto tysięcy) złotych w drodze emisji 4.100.000 (czterech milionów stu tysięcy) akcji zwykłych na okaziciela serii P o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda akcja zostało zarejestrowane przez Sąd w dniu 12 listopada 2015 r.

Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki uchwalone na podstawie uchwały nr 9/2015 z kwoty 45.280.000 (czterdzieści pięć milionów dwieście osiemdziesiąt tysięcy) złotych do kwoty 54.180.000 (pięćdziesiąt cztery miliony sto osiemdziesiąt tysięcy) złotych, tj. o kwotę 8.900.000 (osiem milionów dziewięćset tysięcy) złotych, w drodze emisji 8.900.000 (osiem milionów dziewięćset tysięcy) akcji zwykłych na okaziciela serii Q o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda akcja zostało zarejestrowane przez Sąd w dniu 13 listopada 2015 r.

Spółka URSUS S.A. w Lublinie jest spółką zależną od spółki POL-MOT Holding S.A. w Warszawie. Na dzień publikacji niniejszego raportu spółka POL-MOT HOLDING S.A. wraz z podmiotem zależnym REO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Inwestycje S.K.A. posiada 24.629.000 akcji, co stanowi 45,46% ogółu akcji URSUS S.A. i uprawnia do 24.629.000 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 45,46% ogółu głosów.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złoty i zostały w pełni opłacone.

Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału

Zyski zatrzymane i ograniczenia związane z kapitałem

Zyski zatrzymane	31.12.2016	31.12.2015
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich (kapitał zapasowy)	10 641	3 257
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich (kapitał rezerwowy)	5 181	
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	17 083	7 384
Przeszacowanie hiperinflacyjne kapitału wniesionego podczas komercjalizacji		
Łączna wartość korekt kapitału wynikająca ze zmiany zasad rachunkowości na MSR/MSSF		
Razem zyski zatrzymane	32 905	10 641

Gospodarka Polska zgodnie z zapisami MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” była uważana za gospodarkę hiperinflacyjną do końca 1996 roku. Ze względu na to, że URSUS S.A. (dawniej POL-MOT Warfama) powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w dniu 1 stycznia 1997 roku, nie ma obowiązku przeszacowania kapitału zakładowego zgodnie z zapisami tego standardu.

36. Udziały mniejszości

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Na dzień 1 stycznia		
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne		
Likwidacja spółki ...		
Nabycie akcji spółki ...		
Zmiany w strukturze udziałowców w jednostkach zależnych		
Udział mniejszości w wyniku jednostek zależnych	-	(335)
Na dzień 31 grudnia	-	(335)

37. Rezerwy

Zmiany stanu rezerw

	Świadczenia po okresie zatrudnienia (pkt 35 inf. dod.)	Rezerwa urlopową	Rezerwa na sprawy sporne, kary, grzywny i odszkodowania	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	717	2 498	-	424	3 639
Nabycie jednostki zależnej					-
Utworzone w ciągu roku obrotowego				24	24
Wykorzystane	(42)	(217)		(17)	(276)
Rozwiązane					-
Korekta stopy dyskontowej					-
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	675	2 281	-	431	3 387

Struktura czasowa rezerw	31.12.2016	31.12.2015
część długoterminowa	501	617
część krótkoterminowa	2 886	3 022
Razem rezerwy	3 387	3 639

Inne rezerwy

Inne rezerwy dotyczą rezerw na prace audytorskie i naprawy gwarancyjne.

38. Świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	31.12.2016	31.12.2015
Na dzień 1 stycznia	716	621
Utworzenie rezerwy		253
Koszty wypłaconych świadczeń		
Rozwiązanie rezerwy	42	158
Zmiana składu grupy kapitałowej		
Na dzień 31 grudnia	674	716

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy i zakładane w roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31.12.2016	31.12.2015
Stopa dyskontowa (%)	3,00	2,80
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)		
Wskaźnik rotacji pracowników	5% rocznie	5% rocznie
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	1,0	0,5

W związku z rozwiązaniem Układem Zbiorowym Pracy w Spółce dominującej, od dnia 01.01.2014r świadczenia pracownicze wypłacane są wyłącznie do wysokości regulowanych przepisami Kodeksu Pracy.

39. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Długoterminowe kredyty i pożyczki	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją	6 814	3 705
Kredyty w rachunku hipotecznym		3 910
Kredyty bankowe	2 987	743
Pożyczki otrzymane	7 582	12 839
Inne		
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe	17 383	21 197

Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją	2 038	1 780
Kredyty w rachunku hipotecznym	38 062	38 130
Kredyty bankowe	55 851	85 787
Pożyczki otrzymane	6 057	6 619
Inne		4
Razem kredyty i pożyczki krótkoterminowe	102 008	132 320

Na dzień bilansowy Grupa posiadała następujące kredyty, pożyczki oraz otwarte linie kredytowe:

Rodzaj finansują y	Waluta	Wielkość kredytu	Wartość kredytu w PLN		Wzrost procentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Opis kredytu
			w walucie	w PLN				
Bank Millennium SA	PLN	10 000 000 PLN	102 PLN	102 PLN	VIBOR 1M + narz. banku	2017-12-31	1. Hipoteka na jej rzecz bkwety 57.137.000 PLN - KW 0.10.0004128/5, 0.10.0009888/4i 0.10.0009764/2 wraz z cesją praw z umowy ubezpieczeniowej nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę 2. Cesja wierzytelności z kontraktu	dotowy w r. b
	PLN	10 000 000 PLN	3910 PLN	3910 PLN	VIBOR 1M + narz. banku	2017-12-31		rewoingowy
	PLN	12 000 000 PLN	4022 PLN	4022 PLN	VIBOR 1M + narz. banku	2017-12-15		rewoingowy
	PLN	5 000 000 PLN	1926 PLN	1926 PLN	VIBOR 1M + narz. banku	2017-12-15		(VAN)
Bank SA	PLN	11 000 000 PLN	0 PLN	0 PLN	PLN WIBOR 1M + narz. banku	2017-11-17	1. Hipoteka na unowrac bkwety 25.5 mln PLN na nieruchomościach będących w użytkowaniu wieczystym Eritera położonych w Lublinie oraz poszczególnych nieruchomościach będących własnością Spółki KAWI/0018034/9 2. Oświadczenie Eritera o dobrodziejnym podaniu się do egzekucji, 3. Cesja praw z umowy ubezpieczeniowej nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę 4. Wkład indata wraz z deklaracją wekslową	dotowy w r. b (wieloletowy)
	EUR		1684 EUR	7451 PLN	EUR LIBOR 1M + narz. banku			dotowy
	PLN	3 000 000 PLN	3 000 PLN	3 000 PLN	PLN WIBOR 1M + narz. banku			
	EUR	600 000 EUR	600 EUR	2 654 PLN	EUR LIBOR 1M + narz. banku			
Bank SA	EUR	4 000 000 EUR	2 008 EUR	8 882 PLN	EUR LIBOR 1M + narz. banku	2017-11-17	1. Hipoteka na unowrac bkwety 39 mln EUR KAWI/POIY001442/2, POIY001766/9, POIY001894/2, POIY001894/9, POIY002014/1, POIY002014/5 2. Zastaw rejestrowy na rzeczach na podstawie umowy zastawiczej nr 05/007/12 z ch. 20.04.2012 - 4031.20 PLN 3. Wkład indata 4. Cesja na rzecz Banku wierzytelności rekinch z tytułu umowy z Głównym Bank SA oświadczenie usług faktoringowych nr DFY/0001/2014 w kwocie 17 900.00 PLN na podstawie umowy cesjacyjnej z 29.04.2014 z pónim	dotowy
Bank SA	PLN	33 040 27 PLN	748 PLN	748 PLN	VIBOR 1M + narz. banku	2017-09-30	1. Hipoteka na unowrac nieruchomości w Lublinie KAWI/0018034/9 w kwocie 4 980 000 PLN 2. Cesja praw z umowy ubezpieczeniowej nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę	inwestycyjny
Bank SA	PLN	3 600 000 PLN	2 987 PLN	2 987 PLN	VIBOR 1M + narz. banku	2021-04-23	1. Hipoteka na unowrac nieruchomości w Lublinie KAWI/0018034/9 oraz w Opatowie KAWI/POIY001442/2, POIY001766/9, POIY001894/2, POIY001894/9, POIY002014/1, POIY002014/5 bkwety 2 250 000 EUR	inwestycyjny
Bank SA	PLN	-	26 PLN	26 PLN		-	Karty płatnicze	karty płatnicze
Bank Millennium SA	PLN	-	38 PLN	38 PLN		-	Karty płatnicze	karty płatnicze
Bank Polska Kasa Opieki SA	EUR	1 500 000 EUR	861 EUR	3 807 PLN	EUR LIBOR 1M + narz. banku	2017-06-30	1. Zastaw rejestrowy na rzeczach inportowanych silników 2. Poręczenie POL-MOTHolding SA, 3. Wkład własny indata wraz z deklaracją wekslową 4. Rekonstrukcja budowlanków	niechwilny
Bank Polska Kasa Opieki SA	PLN	65 000 000 PLN	14 737 PLN	14 737 PLN	VIBOR 1M + narz. banku	2017-04-30	1. Rekonstrukcja w obydwojporowianach i wykonanych przez Bank, 2. Wkład własny indata wraz z deklaracją wekslową	niechwilny
	EUR		2 339 EUR	10 480 PLN				
	USD		0 USD	0 PLN				
Główny Agencja Bank Polska SA	EUR	1 165 948 EUR	0 EUR	0 PLN		2017-11-22	1. Hipoteka na nieruchomości Spółki; 2. Cesja praw z polis ubezpieczeniowej nieruchomości.	niechwilny

BankROB SA	PLN	25000000PLN	9897PLN	9897PLN	WIBOR/ EURIBOR 1M + narza banku	2019-05-29	1. Zastaw rejestrowy na zapasach Spółki, których wartość wynosi minimum 20 000 000,00 zł, wraz z cesją z umowy ich ubezpieczenia; 2. Hipoteka umowa o kwotę 22 500 000 zł (K/M/r/L/11/001808499); 3. Wkład własny inibancow wraz z deklaracją wkładu; 4. Poręczenie udzielone przez POLMOT Holding SA 5. Zastaw rejestrowy na zapasach nabytych przy wykazaniu akredytywa wertych w ROBP SA	dotowy w r.b.
	EUR		1044EUR	4618PLN				odchwilny
	PLN		3847PLN	3847PLN				odchwilny
	EUR		11EUR	48PLN				odchwilny
	PLN		38PLN	38PLN				dotowy odchwilny
	EUR		508EUR	2226PLN				dotowy odchwilny
	USD		324USD	1354PLN				dotowy odchwilny
BOŚSA	PLN	3600000PLN	1973PLN	1973PLN	WIBOR 1M + narza banku	2017-05-31	1. Reimort w dwóch ratach; 2. Wkład własny inibancow z deklaracją wkładu; 3. Poręczenie w imieniu AMZ-Kuro SA; 4. Zastaw finansowy i zastaw rejestrowy wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej; 5. Przydział nie do długozestrony URSUS SA	nie odchwilny
Credit Agricole Bank Polska SA	PLN	1500000PLN	1491PLN	1491PLN	WIBOR 1M + narza banku	2017-06-30	1. Hipoteka na nieruchomościach spółki o kwocie 1 800 000 zł; 2. Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości; 3. Umowa poręczenia podpisana przez URSUS SA	kredyt w rachunku bieżącym

Podmiot finansujący	Waluta	Wielkość kredytu/limitu	Stan na dzień 31.12.2016	Data spłaty	Warunki	Zabezpieczenia	Cel
			w tys. PLN				
Agencja Rozwoju Przemysłu SA	PLN	20 000 000 PLN	8 980 PLN	2018-10-31	WIBOR 1 M + marża banku	Hipoteka na nieruchomości położonej w Biedaszkach Młodych w gminie Kętrzyn, objętej księgą wieczystą Nr CL1K/00012743/6, zastawy rejestrowe na zapasach Emitenta zlokalizowanych w siedzibie Spółki w Lublinie oraz oddziałach Spółki w Opalenicy, Dobrym Mieście i Biedaszkach Młodych, zastaw rejestrowy na prawie z rejestracji znaków towarowych URSUS tj. numer prawa ochronnego 260749, 241814, 241813, 241812, 54394, 56476, 47098, przelew praw z umów ubezpieczenia majątku objętego zastawami rejestrowymi oraz hipoteką na rzecz ARP SA, poręczenie spółki POL-MDT Holding SA z siedzibą w Warszawie wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji, weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji.	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	2 269 350 PLN	1 344 PLN	2020-07-30	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	1 878 302 PLN	1 162 PLN	2020-08-11	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
SG Equipment Leasing Polska sp. z o.o.	PLN	1 440 750 PLN	579 PLN	2020-04-05	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. blokada środków na rachunku	pożyczka
SG Equipment Leasing Polska sp. z o.o.	PLN	510 647 PLN	206 PLN	2020-04-05	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. blokada środków na rachunku	pożyczka
SG Equipment Leasing Polska sp. z o.o.	PLN	100 598 PLN	40 PLN	2020-04-05	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. blokada środków na rachunku	pożyczka
IL1 Leasing sp. z o.o.	PLN	115 362 PLN	73 PLN	2020-07-15	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
IL1 Leasing sp. z o.o.	PLN	339 480 PLN	226 PLN	2020-09-15	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
IL1 Leasing sp. z o.o.	PLN	37 392 PLN	23 PLN	2020-07-15	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
IL1 Leasing sp. z o.o.	PLN	47 847 PLN	30 PLN	2020-07-15	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
IL1 Leasing sp. z o.o.	PLN	101 967 PLN	64 PLN	2020-07-15	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
EFL Finance SA	PLN	135 977 PLN	110 PLN	2020-11-30	WIBOR 1 M + marża banku	1. zastaw rejestrowy, 2. cesja z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	276 750 PLN	179 PLN	2020-11-30	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	287 818 PLN	197 PLN	2020-12-31	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	608 850 PLN	426 PLN	2020-12-31	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka

13 639 PLN

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca przypadki naruszenia postanowień umów kredytowych.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

	31.12.2016	31.12.2015
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	2 424	2 046
W okresie od 1 do 5 lat	7 459	4 119
Powyżej 5 lat		
Razem zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - minimalne opłaty leasingowe ogółem	9 883	6 165
Koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	1 031	721
Wycena leasingów w walutach	(2)	11
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	2 038	1 779
W okresie od 1 do 5 lat	6 814	3 665
Powyżej 5 lat		
Razem wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	8 852	5 444

Informacje na temat umów leasingu operacyjnego zostały szczegółowo opisane w pkt.14 Sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej URSUS S.A.

40. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	31.12.2016	31.12.2015
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	9 014	7 500
inne zobowiązania		
inne zobowiązania niefinansowe		
rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów	9 014	7 500
Razem pozostałe zobowiązania długoterminowe	9 014	7 500
	31.12.2015	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	14 675	3 738
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	14 675	2 123
inne zobowiązania finansowe	-	-
inne zobowiązania niefinansowe		1 615
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek pozostałych	166 587	71 986
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	157 279	58 597
zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 083	3 442
zobowiązania z tytułu dywidend		
inne zobowiązania finansowe		
zobowiązania budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	4 982	6 988
zaliczki otrzymane		
fundusze specjalne (pkt 20 inf dodatkowej)		
inne zobowiązania	1 679	1 509
rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów	564	1 450
rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów		
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	181 262	75 724
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	190 276	83 224

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14-45-dniowych.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1-2 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

	31.12.2016	31.12.2015
Instrumenty pochodne, w tym:	60 151	4 327
-kontrakty forward EUR/PLN		4 327
-kontrakty forward USD/PLN	60 151	
-inne		
Pozostałe		
Razem inne zobowiązania finansowe	60 151	4 327

41. Dotacje rządowe

Dotacje otrzymane do aktywów						
	Stan dotacji rządowych na 01.01.2016	Zwiększenia w okresie 01.01.16-31.12.2016	Odpisanie dotacji w pozostałe przychody operacyjne w w okresie 01.01.2016- 31.12.2016	Zwroty dotacji w okresie 01.01.2016- 31.12.2016	Inne zmniejszenia dotacji w okresie 01.01.2016- 31.12.2016	Stan dotacji rządowych na 31.12.2016
Cel dotacji						
dotacja do AT PHARE	-					-
dotacja PORPW	7 017	677	(714)			6 980
dotacja POIG	264					264
dotacja POIR	-	800		(469)		331
	-					-
Razem	7 281	1 477	(714)	(469)	-	7 575

Dotacje zostały szczegółowo opisane w pkt 19 Sprawozdania z działalności Zarządu Grupy Kapitałowej URSUS S.A.

42. Zobowiązania i należności warunkowe

Zobowiązania warunkowe

Inne zobowiązania warunkowe	31.12.2016	31.12.2015
Poręczenie spłaty kredytu	8 520	877
Poręczenie spłaty leasingu dla URSUS BUS	6 000	
Poręczenie spłaty leasingu dla Bioenergii		
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych PLN	2 967	1 624
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych USD wg kursu z dnia 31.12.2016	14 917	11 965
Poręczenia kredytu bankowego udzielonego stronom trzecim		
Poręczenie spłaty gwarancji bankowych		
Zobowiązanie umowne z tytułu umowy licencyjnej		
Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych		
Zobowiązania dotyczące nierozstrzygniętych sporów w władzami podatkowymi		
Pozostałe zobowiązania warunkowe		
Razem zobowiązania warunkowe	32 404	14 466

Spółka udzieliła poręczenia spłaty kredytów dla Invest-Mot Sp. z o.o. w kwocie 1,2 mln; dla Bioenergii Invest w kwocie 1,8 mln w Banku Credit Agricole (kredyt został spłacony przez Bioenergię Invest w dniu 04 stycznia 2017 r.); dla URSUS BUS S.A. poręczyła spłatę kredytu w Bank Millennium S.A. w kwocie 1.92 mln, przystąpiła do długu w kwocie 3,6 mln w BOŚ S.A. oraz poręczyła spłatę dwóch umów leasingowych w kwocie 6 mln w BOŚ Ekosystem Sp. z o.o.

Informacje na temat umów zobowiązań warunkowych zostały szczegółowo opisane w pkt.15 Sprawozdania z działalności Zarządu Spółki URSUS S.A.

Należności warunkowe

Nie występują.

Zobowiązania inwestycyjne

Spółka dominująca planuje ponieść w 2016 roku nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie ok. 23.356 tys. zł. Kwota ta przeznaczona będzie na zakup nowych maszyn i urządzeń, oprzyrządowania i modernizację budynków. Ponadto zaplanowano nakłady na badania i rozwój w kwocie ok. 10.669 oraz informatyzację spółki w kwocie ok. 805 tys. zł.

Sprawy sądowe

Grupa nie rozpoczęła, jak również nie prowadzi przed Sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego ani organami administracji publicznej postępowań dotyczących zobowiązań lub wierzytelności Emitenta lub jednostki od niego zależnej, których łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki. Emitent nie prowadzi również postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych Spółki.

Gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka dominująca udzieliła gwarancji:

Podmiot finansujący	Cel	Waluta	Wielkość kredytu/limitu w tys.	Data spłaty	
mBank S.A.	Gwarancja	USD	3 067	2017-01-15	Ethiopian Sugar Corporation
mBank S.A.	Gwarancja	USD	502	2017-03-07	Ethiopian Sugar Corporation

W dniu 24 października 2016 r. Spółka Ursus S.A. udzieliła „Gwarancji należytego wykonania kontraktu i właściwego usunięcia wad i/lub usterek” wystawionej przez KUKE S.A. Gwarancje ta dotyczą umów na dostawę autobusów miejskich z MZA sp. z o.o. w Warszawie oraz MZK w Toruniu sp. z o.o., które zostały zawarte przez URSUS S.A. w imieniu Konsorcjum URSUS BUS, w skład którego wchodzi URSUS S.A., AMZ KUTNO S.A. oraz URSUS BUS S.A., w wyniku wyboru oferty Konsorcjum w przetargach.

Podmiot finansujący	Cel	Waluta kredytu	Wielkość limitu w tys. PLN	Data spłaty	Zabezpieczenia
KUKE S.A.	MZK w Toruniu Sp. z o.o.	PLN	469	2017-01-29	Weksle własne in blanco z deklaracjami wekslowymi
KUKE S.A.	MZA Sp. z o.o. w Warszawie	PLN	2 498	2017-08-20	Weksle własne in blanco z deklaracjami wekslowymi

Udzielone gwarancje zostały szczegółowo opisane w pkt.15 Sprawozdania Zarządu z Działalności Grupy Kapitałowej URSUS S.A.

Rozliczenia podatkowe

Regulacje prawne dotyczące podatków, w tym m.in. podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych oraz prawa pracy, ubezpieczeń społecznych i innych obszarów podlegającym regulacjom (np. sprawy celne i dewizowe) podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brakuje im odniesienia do utrwalonych w przeszłości regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności i niespójności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów i powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary podlegające regulacjom mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami.

W Polsce organy skarbowe posiadają prawo kontroli deklaracji podatkowych przez okres pięciu lat od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku, jednak spółki mogą w tym okresie dokonywać kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego. Spółka/Grupa ocenia, że wykazane przez nią zobowiązania podatkowe są prawidłowe dla wszystkich lat podatkowych, które mogą być poddane kontroli przez organy skarbowe. Zdaniem Spółki na dzień 31 grudnia 2016 r. utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe. Osąd ten opiera się na ocenie wielu czynników związanych z zarządzaniem przez Spółkę ryzykiem podatkowym, w tym na ocenie interpretacji prawa podatkowego oraz doświadczeń z lat poprzednich. Niemniej fakty i

okoliczności, które mogą zaistnieć w przyszłości, mogą wpłynąć na ocenę prawidłowości istniejących lub przeszłych zobowiązań podatkowych.

43. Informacje o podmiotach powiązanych

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za dany rok obrotowy

01.01.2016 - 31.12.2016			
Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	przychody ze sprzedaży produktów i usług	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych i pozostałe
- jednostkom stowarzyszonym			
- jednostkom zależnymi nie podlegającym konsolidacji			
- członkom kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej			
- pozostałym podmiotom powiązanym	74 918	7 476	
Razem przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	74 918	7 476	-

01.01.2016 - 31.12.2016			
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakup usług	zakup towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych
- od jednostek stowarzyszonych			
- od jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji			
- od członków kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej			
- od pozostałych podmiotów	14 476	33 406	
Razem zakupy pochodzące od jednostek powiązanych	14 476	33 406	-

Należności od podmiotów powiązanych	31.12.2016	31.12.2015
- od jednostek stowarzyszonych		
- od jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji		
- od członków kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej		
- od pozostałych podmiotów powiązanych	60 425	6 552
Razem należności od podmiotów powiązanych	60 425	6 552

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	31.12.2016	31.12.2015
- wobec jednostek stowarzyszonych		
- wobec jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji		
- wobec członków kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej		
- wobec pozostałych podmiotów powiązanych	14 675	3 738
Razem zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	14 675	3 738

44. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	5 901	5 902
Nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne		0
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	115	100
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych		0
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej	6 016	6 002

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy przedstawiało się następująco:

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zarząd	2 643	3 387
Rada Nadzorcza	209	201
Zarząd – jednostki zależne lub stowarzyszone		0
Rada Nadzorcza – jednostki zależne lub stowarzyszone		0
Razem	2 852	3 588

45. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu i środki pieniężne. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty przeglądem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do momentu zawarcia umowy. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w informacji dodatkowej. Z uwagi na to, że Grupa posiadała, w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej (co równoważyło ryzyko) oraz na nieznaczne wahania stóp procentowych w minionych okresach, jak również na brak przewidywań gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych Grupa nie stosowała zabezpieczeń stóp procentowych, uznając że ryzyko stopy procentowej nie jest znaczące.

Niezależnie od obecnej sytuacji Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia działań zabezpieczających w przyszłości.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

01.01.2016 - 31.12.2016							
Oprocentowanie stałe	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Obligacje pożyczkowe							-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 038	3 377	1 535	1 441	461		8 852
Obligacje __%-owe							-
Kredyt bankowy na kwotę _____ złotych							-
Umarzalne akcje uprzywilejowane zamienne na akcje zwykłe							-
Razem	2 038	3 377	1 535	1 441	461	-	8 852
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	29 746						29 746
Kredyty w rachunku bieżącym	38 062						38 062
Pożyczki na kwotę 13 693 tys. zł	6 057	5 426	1 311	844			13 639
Kredyt bankowy na kwotę 3 807 tys.zł.	3 807						3 807
Kredyt bankowy na kwotę 2 987 tys.zł.		2 987					2 987
Kredyt bankowy na kwotę 4 022 tys.zł.	4 022						4 022
Kredyt bankowy na kwotę 1 926 tys.zł.	1 926						1 926
Kredyt bankowy na kwotę 25 217 tys.zł.	25 217						25 217
Kredyt bankowy na kwotę 8 882 tys.zł.	8 882						8 882
Kredyt bankowy na kwotę 5 654 tys.zł.	5 654						5 654
Kredyt bankowy na kwotę 743 tys.zł.	743						743
Kredyt bankowy na kwotę 5 600 tys.zł.	5 600						5 600
Zabezpieczony kredyt bankowy							-
Pożyczka zabezpieczona oprocentowana wg stopy __% (_____ USD)*							-
Kontrakt swap na zamianę stóp procentowych*							-
Razem	129 716	8 413	1 311	844	-	-	140 285

01.01.2015 - 31.12.2015							
Oprocentowanie stałe	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Obligacje pożyczkowe							-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	1 779	1 553	895	734	484		5 444
Obligacje __%owe							-
Kredyt bankowy na kwotę _____ złotych							-
Umarzalne akcje uprzywilejowane zamienne na akcje zwykłe							-
Razem	1 779	1 553	895	734	484	-	5 444
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	1 568						1 568
Kredyty w rachunku bieżącym	38 070	3 910					41 980
Pożyczki na kwotę 19.611 tys. zł	6 773	5 899	5 221	1 095	623		19 611
Kredyt bankowy na kwotę 1.735 tys. zł.	992	743					1 735
Kredyt bankowy na kwotę 5.557 tys. zł.	5 557						5 557
Kredyt bankowy na kwotę 6.892 tys. zł.	6 892						6 892
Kredyt bankowy na kwotę 26.698 tys. zł.	26 698						26 698
Kredyt bankowy na kwotę 6.087 tys. zł.	6 087						6 087
Kredyt bankowy na kwotę 4.848 tys. zł.	4 848						4 848
Kredyt bankowy na kwotę 3.409 tys. zł.	3 409						3 409
Kredyt bankowy na kwotę 31.304 tys. zł.	31 304						31 304
Udział w kredycie zaciągniętym przez wspólne							-
Zabezpieczony kredyt bankowy							-
Pożyczka zabezpieczona oprocentowana wg stopy __% (_____ USD)*							-
Kontrakt swap na zamianę stóp procentowych*							-
Razem	132 198	10 552	5 221	1 095	623	-	149 689

Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych z uwagi na znaczącą sprzedaż produktów w walucie obcej oraz ponoszenie większości kosztów wytworzenia w walucie krajowej. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu USD oraz EUR.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 r. należności w walucie wynosiły 37.922 tys. zł., co stanowiło 29,43% ogółu należności z tytułu dostaw i usług. W okresie porównawczym 31 grudnia 2015 r. wartości te wynosiły odpowiednio 60.828 tys. zł. i 78,58%. Na saldo należności w walucie na dzień bilansowy 31 grudnia 2015r. składały się:

USD = 5 908 tys.; PLN = 24 691 tys. (PLN/USD na 31.12.2016 = 4,1793)
 EUR = 2 780 tys.; PLN = 12 300 tys. (PLN/EUR na 31.12.2016 = 4,4240)
 SEK = 2 015 tys.; PLN = 931 tys. (PLN/SEK na 31.12.2016 = 0,4619)
 PLN = 90 914 tys.
 Razem: 128 836 tys. PLN

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 r. zobowiązania w walucie wynosiły 92.983 tys. zł., co stanowiło 54,07% ogółu zobowiązań z tytułu dostaw i usług. W okresie porównawczym 31 grudnia 2015 r. wartości te wynosiły odpowiednio 8.124 tys. zł. i 15,06%. Na saldo zobowiązań w walucie na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 r. składały się:

EUR = 58 tys.; PLN = 255 tys. (PLN/EUR na 31.12.2016 = 4,4240)
 PLN = 8 597 tys.
 Razem: 8 852 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [58 tys. EUR x 4,4240 x 30%] = 76 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [255 tys. PLN x 0,75%] = 2 tys.PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 100pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- [8 597 tys. PLN x 1%] = 86 tys.PLN

Inne ryzyko cenowe

Grupa nie jest narażona na istotne inne ryzyko cenowe związane z instrumentami finansowymi natomiast występuje ryzyko cenowe zarówno cen produktów Grupy jak i surowców. Produkty Grupy oraz surowce nie są oferowane powszechnie na giełdach towarowych, co uniemożliwia wdrożenie strategii zabezpieczających.

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Spółka oszacowała następująco:

1,0% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),
0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej SEK (wzrost lub spadek stopy procentowej),
0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej GBP (wzrost lub spadek stopy procentowej),
30% zmiana kursu walutowego PLN/USD (wzrost lub spadek stopy procentowej)
30% zmiana kursu walutowego PLN/EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej)
30% zmiana kursu walutowego PLN/SEK (wzrost lub spadek stopy procentowej)

Wpływ potencjalnie możliwych zmian na wynik finansowy i kapitał Grupy przedstawia poniższa tabela:

	Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w tys. PLN	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe		RAZEM:
			+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN					
			+ 75 pb w EUR	- 75 pb w EUR					
			+75 pb w SEK	- 75 pb w SEK	+ 30%	- 30%	+ 8%	- 8%	(+/-)
			+ 75 pb w GBP	- 75 pb w GBP					
			+ 75 pb w USD	- 75 pb w USD					
A.	Aktywa finansowe								
1.	Środki pieniężne na rachunkach oprocentowanych (waluta)	29 746	293	-293	520	-520	0	0	813
2.	Należności z odbiorcami (waluta)	128 836	1 194	-1 194	11 377	-11 377	0	0	12 570
3.	Udziały w jednostce zależnej	0	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
B.	Zobowiązania finansowe								
4.	Instrumenty pochodne - wyznaczone jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych (opcje walutowe)	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	171 955	1 487	-1 487	27 895	-27 895	0	0	29 382
6.	Kredyty bankowe i pożyczki	110 539	1 002	-1 002	12 456	-12 456	0	0	13 458
7.	zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (waluta)	8 852	88	-88	76	-76	0	0	164
C.	RAZEM:	449 927	4 063	-4 063	52 324	-52 324	0	0	56 387

1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne oprocentowane na rachunkach bankowych wyrażone w USD, EUR, GBP, CZK, ETB, PLN o wartości:

USD = 8,0 tys. ; PLN = 33,5 tys. (PLN/USD na 31.12.2016= 4,1793)

EUR = 379,2 tys.; PLN = 1 677,5 tys. (PLN/EUR na 31.12.2016 = 4,4240)

GBP = 4,0 tys.; PLN = 20,5 tys. (PLN/GBP na 31.12.2016 = 5,1445)

CZK = 0,7 tys.; PLN = 0,1 tys. (PLN/CZK na 31.12.2016 = 0,1637)

ETB = 1,6 tys.; PLN = 0,3 tys. (PLN/ETB na 31.12.2016 = 0,1887)

PLN = 28 014 tys.

Razem 29 746 tys. PLN oprocentowane stopą zmienną.

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w USD: +/- [33,5 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys.PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [1 677,5 tys. PLN x 0,75%] = 13 tys.PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w GBP: +/- [20,5 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys.PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w CZK: +/- [0,1 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys.PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w ETB: +/- [0,3 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 100pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- [28 014 tys. PLN x 1%] = 280 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [8,0 tys. USD x 4,1793 x 30%] = 10 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [379,2 tys. EUR x 4,4240 x 30%] = 503 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany GBP do PLN: +/- [4,0 tys. GBP x 5,1445 x 30%] = 6 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany CZK do PLN: +/- [0,7 tys. CZK x 0,1637 x 30%] = 0 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany ETB do PLN: +/- [1,6 tys. ETB x 0,1887 x 30%] = 0 tys. PLN

2. Należności obejmują:

USD = 5 908 tys.; PLN = 24 691 tys. (PLN/USD na 31.12.2016 = 4,1793)
 EUR = 2 780 tys.; PLN = 12 300 tys. (PLN/EUR na 31.12.2016 = 4,4240)
 SEK = 2 015 tys.; PLN = 931 tys. (PLN/SEK na 31.12.2016 = 0,4619)
 PLN = 90 914 tys.
 Razem: 128 836 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [5 908 tys. USD x 4,1793 x 30%] = 7 407 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [2 780 tys. EUR x 4,4240 x 30%] = 3 690 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany SEK do PLN: +/- [2 015 tys. SEK x 0,4619 x 30%] = 279 tys. PLN

3. Udziały w jednostce zależnej - wycena na poziomie ceny nabycia.

4. Instrumenty pochodne wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to opcje walutowe, stosowane dla potrzeb zabezpieczeń prognozowanych przepływów pieniężnych w walucie EUR oraz USD.

5. Zobowiązania obejmują:

EUR = 2 409 tys.; PLN = 10 658 tys. (PLN/EUR na 31.12.2016 = 4,4240)
 USD = 19 694 tys.; PLN = 82 307 tys. (PLN/USD na 31.12.2016 = 4,1793)
 GBP = 4 tys.; PLN = 18 tys. (PLN/GBP na 31.12.2016 = 5,1445)
 PLN = 78 971 tys.
 Razem: 171 955 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [2 409 tys. EUR x 4,4240 x 30%] = 3 197 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [19 694 tys. USD x 4,1793 x 30%] = 24 692 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany GBP do PLN: +/- [4 tys. GBP x 5,1445 x 30%] = 6 tys. PLN

6. Kredyty obejmują

Kredyt oprocentowany według zmiennej stopy procentowej wyrażony w PLN w wysokości 69 019 tys. PLN
 Wrażliwość na zmianę o +/- 100 pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- 68 625 tys. PLN x 1 %] = 690 tys. PLN

Kredyty oprocentowane według zmiennej stopy procentowej wyrażony w EUR w wysokości 9 079 tys. EUR

Wrażliwość na zmianę o +/- 75 pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [9 079 tys. EUR x 0,75%] = 301 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [9 079 tys. EUR x 4,4240 x 30%] = 12 050 tys. PLN

Kredyty oprocentowane według zmiennej stopy procentowej wyrażony w USD w wysokości 324 tys. USD

Wrażliwość na zmianę o +/- 75 pb rynkowych stóp procentowych w USD: +/- [324 tys. USD x 0,75%] = 10 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [324 tys. USD x 4,1793 x 30%] = 406 tys. PLN

7. Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego (waluta) obejmują:

EUR = 58 tys.; PLN = 255 tys. (PLN/EUR na 31.12.2016 = 4,4240)

PLN = 8 597 tys.

Razem: 8 852 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [58 tys. EUR x 4,4240 x 30%] = 76 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [255 tys. PLN x 0,75%] = 2 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 100pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- [8 597 tys. PLN x 1%] = 86 tys. PLN

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Spółka oszacowała następująco:

1% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),
 0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
 0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej SEK (wzrost lub spadek stopy procentowej),
 0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
 0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej GBP (wzrost lub spadek stopy procentowej),
 30% zmiana kursu walutowego PLN/USD (wzrost lub spadek kursu walutowego),
 30% zmiana kursu walutowego PLN/EUR (wzrost lub spadek kursu walutowego),
 30% zmiana kursu walutowego PLN/SEK (wzrost lub spadek kursu walutowego),
 30% zmiana kursu walutowego PLN/GBP (wzrost lub spadek kursu walutowego).

Powyżej ustalone wartości ustalone zostały w ujęciu rocznym.

Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Spółkę nie uwzględnia wpływu opodatkowania.

Wpływ potencjalnie możliwych zmian na wynik finansowy i kapitał Spółki przedstawia poniższa tabela:

Ryzyko kredytowe

Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko, że wierzyciele nie wywiążą się ze swoich zobowiązań i tym samym spowodują poniesienie strat przez Spółkę. Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe wynosi 104.355 tys. zł na dzień bilansowy i zostało oszacowane jako wartość bilansowa należności.

01.01.2016 - 31.12.2016			Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości				
Struktura wielowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	<30 dni	31-90 dni	91-180 dni	181-360 dni	>360 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	128 836	98 335	4 533	28 255	7 200	5 341	0
Pozostałe należności	34 623	34 623					

01.01.2015 - 31.12.2015			Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości				
Struktura wielowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	<30 dni	31-90 dni	91-180 dni	181-360 dni	>360 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	118 912	103 265	5 720	2 970	1 489	1 409	4 059
Pozostałe należności	25 243	25 243					

Zdaniem Zarządu Grupy nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego gdyż Grupa posiada wielu odbiorców. Uwzględniając powyższe, w ocenie Zarządu Grupy, ryzyko kredytowe zostało ujęte w sprawozdaniu finansowym poprzez utworzenie odpisów aktualizujących.

Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi, instrumentami pochodnymi i innymi inwestycjami uznaje się za nieistotne ponieważ Grupa zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji finansowej.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

Ryzyko związane z płynnością

Grupa jest narażona na ryzyko utraty płynności, rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. W ocenie Zarządu Grupy, znaczna wartość środków pieniężnych na dzień bilansowy, dostępne linie kredytowe oraz dobra kondycja finansowa Grupy powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako nieznaczne.

Analiza zobowiązań finansowych w przedziałach czasowych przedstawiona została poniżej. Przedstawione kwoty stanowią niezdyskontowane przepływy pieniężne, które stanowią maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko.

Struktura wiekowa zobowiązań finansowych

01.01.2016 - 31.12.2016		Zobowiązania wymagalne w okresie				
Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań	do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 180 dni	od 180 do 360 dni	powyżej 361 (patrz nota poniżej)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	171 954	147 814	14 469	5 768	562	713
Kredyty i pożyczki	110 539	5 180	1 168	33 984	59 638	10 599
Pozostałe zobowiązania finansowe	8 852	192	315	491	1 040	6 814
Razem	291 345	153 186	15 952	40 243	61 240	18 096

Zobowiązania wymagalne powyżej 361 dni	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	713					713
Kredyty i pożyczki	8 413	1 311	844	-		10 569
Pozostałe zobowiązania finansowe	3 377	1 535	1 441	461		6 814
Razem	12 503	2 846	2 285	461	-	18 095

01.01.2015 - 31.12.2015		Zobowiązania wymagalne w okresie				
Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań	do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 180 dni	od 180 do 360 dni	powyżej 361 (patrz nota poniżej)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	60 720	36 648	19 686	3 159	573	654
Kredyty i pożyczki	148 027	5 163	37 737	36 339	51 296	17 492
Pozostałe zobowiązania finansowe	5 485	180	313	544	753	3 665
Razem	214 233	41 991	57 736	40 042	52 622	21 811

Zobowiązania wymagalne powyżej 361 dni	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	654					654
Kredyty i pożyczki	10 552	5 221	1 095	623		17 492
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 176	1 025	864	601		3 665
Razem	12 382	6 246	1 959	1 224	-	21 811

Zabezpieczenia ustanowione przez spółkę - wartość godziwa

	31.12.2016	Warunki zabezpieczenia	31.12.2015	Warunki zabezpieczenia
- nieruchomości	104 858		98 858	
- aktywa finansowe				
- pozostałe	87 119		71 463	
Razem	191 977		170 321	

Wartość bilansowa zobowiązań wymagalnych a niezapłaconych

	31.12.2016	31.12.2015
- kredyty bankowe		2 282
- pożyczki		400
- pozostałe		
Razem wartość zobowiązań wymagalnych a niezapłaconych	-	2 682

46. Zarządzanie kapitałem

Grupa zarządza kapitałem w celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową Grupa monitoruje kapitał między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania/EBITDA.

Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.

Wskaźnik kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania / EBITDA jest obliczany jako stosunek kredytów, pożyczek i innych źródeł finansowania do EBITDA. Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania oznaczają łączną kwotę zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu, natomiast EBITDA jest to zysk z działalności

operacyjnej po dodaniu amortyzacji.

	2016-12-31	31.12.2015
Kapitał własny	149 104	122 163
Minus: wartości niematerialne	(17 394)	(13 798)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych	82 961	97 952
Suma bilansowa	460 826	380 757
Wskaźnik kapitału własnego	0,18	0,26
Zysk z działalności operacyjnej	(2 645)	16 103
Plus: amortyzacja	8 742	6 860
EBIDTA	6 097	22 963
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	119 391	153 517
Wskaźnik: Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania/EBIDTA	0,05	0,15

47. Instrumenty finansowe

Aktywa finansowe

	2016-12-31	31.12.2015
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	21 761
Przeznaczone do obrotu		
Sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy		
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających		
Inwestycje utrzymywane do wymagalności		
Pożyczki i należności (w tym środki pieniężne i ich ekwiwalenty)	196 573	144 711
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		
	<u>196 573</u>	<u>166 472</u>
Wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Pozostałe aktywa finansowe	-	21 761
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	166 827	143 143
Pozostałe aktywa finansowe		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29 746	1 568
	<u>196 573</u>	<u>166 472</u>

Zobowiązania finansowe

	31.12.2016	31.12.2015
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(112)	73
Przeznaczone do obrotu		
Sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy		
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających		
Koszt zamortyzowany	309 215	235 214
Umowy gwarancji finansowych		
Pożyczki i należności sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy:		
Pożyczki i należności sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy		
Skumulowane zmiany wartości godziwej przypadające na zmiany ryzyka kredytowego		
Skumulowane zmiany wartości godziwej przypadające na zmiany ryzyka kredytowego, ujęte w okresie sprawozdawczym		
	309 103	235 287

Wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:

Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	10 569	17 492
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	189 712	81 774
Krótkoterminowe pożyczki kredyty bankowe	99 970	130 535
Pozostałe zobowiązania finansowe	8 852	5 485
	309 103	235 287

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

	31.12.2016	31.12.2015
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		
Kontrakty walutowe - niezabezpieczone	-	-
Kontrakty walutowe - zabezpieczone	-	-
Wbudowane instrumenty pochodne	-	-
Aktywa dostępne do sprzedaży	-	-
Akcje i udziały		
Dłużne papiery wartościowe	-	-

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej

	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(112)	73
Walutowe kontrakty terminowe - zabezpieczone	-	-
Kontrakty forward	-	-
Swapy	-	-
Walutowe kontrakty terminowe - niezabezpieczone	-	-
Wbudowane instrumenty pochodne		-

Pochodne instrumenty finansowe

2016-12-31 31.12.2015

Aktywa długoterminowe, z tego

-instrumenty zabezpieczające

-instrumenty handlowe

Aktywa długoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych razem	-	-
---	---	---

Aktywa krótkoterminowe, z tego

-instrumenty zabezpieczające	-
------------------------------	---

-instrumenty handlowe	-
-----------------------	---

Aktywa krótkoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych razem	-	-
--	---	---

Razem aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-
--	---	---

Zobowiązania długoterminowe, z tego

-instrumenty zabezpieczające

-instrumenty handlowe	-
-----------------------	---

Zobowiązania długoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych razem	-	-
---	---	---

Zobowiązania krótkoterminowe, z tego	4 230	
--------------------------------------	-------	--

-instrumenty zabezpieczające	4 230	
------------------------------	-------	--

-instrumenty handlowe		
-----------------------	--	--

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych razem	4 230	-
--	-------	---

Razem zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	4 230	-
--	-------	---

Typ instrumentu pochodnego	Pierwotna wartość nominalna w walucie	30.06.2016				31.12.2015			
		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
		KT	DT	KT	DT	KT	DT	KT	DT
Kontrakty forward				4 230					
-EUR									
-USD	29 500			4 230					

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość godziwa transakcji walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła -4 638 tys. złotych i jako wartość efektywna w całości została ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny oraz w pozostałych zobowiązaniach finansowych. Wartość godziwa pozostałych instrumentów tj. instrumentów zawartych przed wprowadzeniem rachunkowości zabezpieczeń wyniosła 132 tys. zł i została w całości ujęta w pozostałych przychodach operacyjnych w rachunku zysków i strat.

Spółka nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń w okresach wcześniejszych i wszystkie pochodne instrumenty finansowe były wówczas klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka nie posiadała umów z wbudowanymi instrumentami pochodnymi, spełniającymi wymogi wydzielenia ich z umów zasadniczych ani nie zawierała kontraktów pochodnych w celach spekulacyjnych.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Spółka zamknęła opisane transakcje z dodatnim wynikiem finansowym.

48. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w 2015 i 2014 roku kształtowało się następująco:

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zarząd Jednostki Dominującej	5	7
Zarządy Jednostek z Grupy	3	3
Administracja	153	208
Dział sprzedaży	51	41
Pion produkcji	465	350
Pozostali	117	111
Razem	794	720

Stosownie do upoważnienia wynikającego z przepisu art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz § 26 pkt.19 Statutu Spółki, wyboru audytora dokonała Rada Nadzorcza Spółki.

Uchwałą nr 182/2016 z dnia 2 czerwca 2016 r. Rada Nadzorcza Spółki wybrała na audytora firmę BDO Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 12, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem ewidencyjnym 3355.

W dniu 15 lipca 2016r. z wybranym podmiotem została zawarta umowa, która objęła swym zakresem przegląd sprawozdania finansowego Emitenta za I półrocze 2016 i badanie sprawozdania finansowego rok 2016. Wysokość wynagrodzenia wynikającego z powyższej umowy wynosi 85.000 zł netto.

Roczne sprawozdanie finansowe za rok 2015 zostało zbadane przez firmę BDO Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 12, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem ewidencyjnym 3355. Łączny koszt badania wyniósł 85.000 zł. netto.

49. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 2 stycznia 2017 r. został podpisany akt notarialny, na mocy którego została utworzona spółka AIU+ sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie. Spółka URSUS S.A. objęła 24% udziałów w nowo utworzonym podmiocie. Przedmiotem działalności AIU+ sp. z o.o. są usługi finansowe, doradcze oraz badania naukowe i prace rozwojowe.

W dniu 12 stycznia 2017 r. Pani Joanna Lisowska – Janowska (Dyrektor Pionu Organizacji i Zarządzania URSUS S.A.) złożyła rezygnację z pełnienia funkcji prokurenta (prokura łączna) w URSUS S.A. Podstawą złożenia rezygnacji z funkcji prokurenta jest desygnowanie Pani Joanny Lisowskiej-Janowskiej na inne stanowisko w Grupie Kapitałowej URSUS.

W dniu 2 lutego 2017 r. URSUS Zachód sp. z o.o. nabyła 100% udziałów spółki Dystrybucja Wschód sp. z o.o. (obecnie URSUS Wschód sp. z o.o.) - 999 udziałów od spółki Invest- Mot sp. z o.o. oraz 1 udział od Pana Marcina Nowickiego, wszystkie po cenie 6.602,10 zł za udział, za łączną cenę 6.602.100 zł.

W dniu 21 lutego 2017 r. Ursus S.A. podpisała porozumienie o współpracy z irańską spółką Iran Tractor Manufacturing Company, na mocy którego spółki będą dążyć do wprowadzenia wspólnie wyprodukowanych ciągników na rynki, na których obie obecnie funkcjonują, a także przeprowadzą badania możliwości wprowadzenia na rynek irański maszyn rolniczych i autobusów miejskich znajdujących się w ofercie Emitenta.

W dniu 17 marca 2017 r. Ursus S.A. zawarła z algierską spółką KARMAG INDUSTRIE umowę o współpracy przemysłowo-handlowej prowadzącej do ustanowienia polsko - algierskiej spółki joint – venture z siedzibą w Algierii, której przedmiotem działalności będzie montaż, sprzedaż, dystrybucja i serwis ciągników i maszyn rolniczych na rynku algierskim.

W dniu 17 marca 2017 r. Ursus S.A. podpisała ze spółką DOBRE HOLDINGS (Republika Namibii) porozumienie o współpracy handlowo-przemysłowej, zakładające podjęcie długoterminowej współpracy pomiędzy Stronami w zakresie produkcji i montażu ciągników, maszyn rolniczych i ich oprzyrządowania oraz autobusów i pojazdów specjalnych pod marką URSUS.

Lublin, dnia 21 marca 2016 roku

.....
Karol
Zarajczyk

Prezes
Zarządu

.....
Jan
Wielgus

Członek
Zarządu

.....
Marek
Włodarczyk

Członek
Zarządu

.....
Abdullah
Akkus

Członek
Zarządu